

บทที่ ๔

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

สำเนา

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม เป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงอุตสาหกรรม และเป็นอีกสถาบันหนึ่งที่ทำหน้าที่ส่งเสริมอุตสาหกรรมส่วนเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุตสาหกรรมขนาดย่อมและอุตสาหกรรมครอบครัว ซึ่งจะเป็นโยบายแก่ระบบเศรษฐกิจของประเทศ และเป็นการยกระดับมาตรฐานการครองชีพของประชาชน

หน่วยงานของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมที่ทำหน้าที่หรือจะทำหน้าที่ส่งเสริมอุตสาหกรรม จึงจะได้อีกส่วนในบทนี้ คือ

- ๑. สำนักงานเงินทุนเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดย่อม
 - ๒. สถาบันบริการอุตสาหกรรมขนาดย่อม
- ซึ่งจะได้แยกพิจารณาตามลำดับต่อไป

นโยบายสำคัญของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมก็คือ การส่งเสริมให้เกิดอุตสาหกรรมที่จำเป็นแก่เศรษฐกิจของประเทศขึ้น ในการดำเนินการตามนโยบายดังกล่าวนี้ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมได้วางแนวการส่งเสริมอุตสาหกรรมไว้เป็นแนวใหญ่ ๆ ๓ ประการ กล่าวคือ การส่งเสริมทางด้านวิชาการประการหนึ่ง การส่งเสริมทางด้านการจัดหาตลาดสำหรับผลิตภัณฑ์ประการหนึ่ง และการส่งเสริมในด้านการเงินทุนอีกประการหนึ่ง

หน้าที่ของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

ในคำนำหน้าของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม เมื่อพิจารณาจากงานของแต่ละกอง ก็พอที่จะสรุปได้ดังนี้

- ๑. งานค้นคว้าและทดลองเกี่ยวกับวัสดุเคมีและอุตสาหกรรมต่าง ๆ ภายในประเทศ

๑๕. กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ความเป็นมาของการให้เงินเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดย่อม และสำนักงานเงินทุนเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดย่อม (พระนคร : มงคลการพิมพ์ ๒๕๐๒) หน้า ๑

เพื่อประโยชน์แก่การอุตสาหกรรมและเศรษฐกิจ เช่น

ก. คนควานำวัตถุดิบบางอย่างมาทดลองทำเป็นสินค้าอุตสาหกรรมขึ้น

ข. สืบสวนและค้นคว้าหาวิธีการประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ รวมทั้งคิดค้นแปลงเครื่องจักร เครื่องมือที่แข็งแรงในการอุตสาหกรรม เพื่อให้เหมาะสมแก่การใช้ของผู้ประกอบอุตสาหกรรมในท้องที่ต่าง ๆ กับคิดค้นแปลงเครื่องมืออุตสาหกรรมที่ราษฎรใช้อยู่แล้ว ให้เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการผลิต

๒. การส่งเสริมอุตสาหกรรม ส่งเสริมให้เกิดอุตสาหกรรมขึ้นภายในประเทศ ทั้งอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ อุตสาหกรรมขนาดย่อม และอุตสาหกรรมในครอบครัว และช่วยเหลือผู้ประกอบอุตสาหกรรมอยู่แล้ว การช่วยเหลือนี้กระทำโดยการให้คำแนะนำในคำปรึกษา การวางแผนการสร้างโรงงาน การอบรมวิชาชีพ รวมทั้งความรู้เกี่ยวกับอุตสาหกรรม การแนะนำถึงปัญหาต่าง ๆ เป็นต้น

๓. การส่งเสริมผลิตภัณฑ์ โดยทำหน้าที่เผยแพร่และโฆษณาผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ทำขึ้นในประเทศด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความนิยม และช่วยหาตลาดจำหน่ายตามสมควร ช่วยให้ความสะดวกแก่กิจการอุตสาหกรรมบางอย่างในปัญหาเรื่องวัตถุดิบ และอุปกรณ์ต่าง ๆ มีการจัดตั้งร้านจำหน่ายสินค้า รวมทั้งจำหน่ายวัตถุดิบและอุปกรณ์การประกอบอุตสาหกรรมบางอย่าง รับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์สินค้าที่ผลิตได้

๔. โรงงานเครื่องเคือบกินเผา ความมุ่งหมายส่วนใหญ่ในการจัดตั้งโรงงานนี้ คือ จะหาวิธีที่ถูกต้องและเหมาะสมในการใช้วัตถุดิบภายในประเทศให้เกิดประโยชน์ และแสดงวิธีการอันดีเยี่ยมในการผลิต เครื่องปั้นดินเผาแก่ผู้รับบริการฝึกอบรมและแก่ผู้สนใจ นอกจากนี้ยังให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่ผู้ประกอบอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผาดัง ๆ ภายในประเทศอีกด้วย

๑๓๒. เก็บความจาก รายงานประจำปีของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม พ.ศ. ๑๕๐๖ (พ.ร.บ. ๕) โรงพิมพ์การศึกษา (๕๐๓) หน้า ๑ - ๕

อุตสาหกรรมขนาดย่อม

ก็จะเห็นได้ว่า กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม เน้นความสำคัญของอุตสาหกรรมในครอบครัวและอุตสาหกรรมขนาดย่อมไว้มาก^{๒๗๗} ในปี พ.ศ. ๒๕๐๕ เมื่อ พลอากาศโท มณี มหาสันทนะ เวชยันต์รังสฤษดิ์ เข้ารับตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ก็ได้ชี้แจงว่า มีนโยบาย

^{๒๗๗} คำว่า "อุตสาหกรรมขนาดย่อม" ที่ใช้อยู่ในประเทศต่าง ๆ มีความหมายแตกต่างกันออกไป คณะกรรมการเศรษฐกิจแห่งเอเชียและตะวันออกเฉียงใต้ (ECSPE) เคยให้คำนิยามอุตสาหกรรมขนาดย่อมที่จุดประสงค์ในทางสถิติไว้ว่า เป็นกิจการที่ไซคนงงานไม่เกิน ๖๐ คน เมื่อใช้เครื่องจักรกล หรือเป็นกิจการที่ไซคนงงานไม่เกิน ๕๐ คน เมื่อไม่ใช้เครื่องจักรกล ในประเทศญี่ปุ่น Smaller Enterprise Agency ได้วางขอบเขตอุตสาหกรรมเฉพาะด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรมไว้ว่า ไซคนงงานไม่เกิน ๓๐๐ คน และมีเงินทุนไม่เกิน ๑๐ ล้านเยน (ประมาณ ๕๒๐,๐๐๐ บาท) ส่วนอุตสาหกรรมขนาดย่อมในอินเดีย หมายถึง กิจการอุตสาหกรรมที่มีสินทรัพย์ถาวร (Fixed capital) ไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ รูปี (ประมาณ ๒,๒๐๐,๐๐๐ บาท) อุตสาหกรรมขนาดย่อมในสิงคโปร์ หมายถึงอุตสาหกรรมที่ดำเนินการโดยไซเครื่องจักรเป็นส่วนใหญ่ เพราะมีการลงทุนเป็นหลักทรัพย์ (ที่ดิน อาคารและเครื่องจักร) คิดเป็นเงินไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ รูปี (ประมาณ ๘๕๐,๐๐๐ บาท) ก็ต้องมีลักษณะเป็นการดำเนินการโดยอิสระ และมีส่วนช่วยอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ มีไซเป็นส่วนหนึ่งของอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ส่วนของประเทศไทย ถ้าอาศัยลักษณะของอุตสาหกรรมที่สำนักงานเงินกู้เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดย่อม จะให้ความช่วยเหลือในกรณีเงินกู้แล้ว ก็อาจจะถือโดยอนุโลมตามหลักเกณฑ์ได้ว่าเป็นกิจการที่มีสินทรัพย์ประจำ หรือเงินทุนไม่เกิน ๒ ล้านบาท และโคแกอุตสาหกรรมประเภทโรงงาน อุตสาหกรรมหัตถกรรม อุตสาหกรรมในครอบครัว และอุตสาหกรรมประเภทบริการหรือรับจ้างทั่วงาน เช่น โรงกลึง โรงหล่อ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม เมื่อองค์การเพิ่มผลผลิตแห่งเอเชียได้จัดให้มีการประชุมเรื่องความช่วยเหลือธุรกิจขนาดย่อม ณ เมืองลาฮอร์ ปากีสถาน เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๔ ที่ประชุมได้มีมติว่า ในการกำหนดคำจำกัดความของคำว่า "ธุรกิจขนาดย่อม" อยางนอยควรประกอบด้วยสิ่งสำคัญต่อไปนี้

- ก. จำนวนคนงานที่ใช้ในธุรกิจ
- ข. จำนวนเงินทุนที่ลงไปในธุรกิจนั้น

อย่างไรก็ตาม ในการนี้ผู้จัดทำจำกัดความที่แน่นอนนั้น ควรให้เป็นหน้าที่ของแต่ละประเทศที่จะเป็นผู้กำหนด

มุ่งที่จะส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดย่อมซึ่งมีอยู่ทั่วประเทศ และมีความสำคัญต่อ เศรษฐกิจของชาติ เป็นอย่างมาก ให้เจริญก้าวหน้าไปไกลลำดับ เพื่อให้เป็นประโยชน์แก่ เศรษฐกิจของชาติและประชาชนยิ่งขึ้นต่อไป นายพรหม สวรรธิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์แห่งชาติ ก็ได้กล่าวไว้ว่า "อุตสาหกรรมขนาดย่อมมีความสำคัญต่อ เศรษฐกิจในลักษณะที่ช่วยให้มีงานทำและเป็นการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางเศรษฐกิจ เช่นเดียวกับอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดใหญ่"

ผลดีและผลเสียของอุตสาหกรรมขนาดย่อม

มองในแง่ความสำคัญของอุตสาหกรรมขนาดย่อม โดยเฉพาะต่อประเทศที่กำลังพัฒนา เช่นประเทศไทยแล้ว อุตสาหกรรมขนาดย่อมมีคุณประโยชน์แก่ เศรษฐกิจของชาติและประชาชนเป็นอันมากประการ หนึ่งคือ เป็นแหล่งฝึกหัดและปลูกฝังความสามารถในการจัดการ และการดำเนินงานอุตสาหกรรมอันเป็นรากฐานที่จะนำไปสู่อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ในอนาคตต่อไปได้ อุตสาหกรรมขนาดย่อมส่วนใหญ่มีใจคนงานมากกว่าอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ในจำนวนเงินก้อนหนึ่งที่นำมาลงทุน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ในจำนวนเงินก้อนนั้น ถ้านำมาลงทุนในอุตสาหกรรมขนาดย่อม โดยทั่วไปจะทำให้เกิดการจ้างงานมากกว่า ในกรณีที่นำมาลงทุนในอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ นี่เป็น เรื่องสำคัญมากสำหรับประเทศที่มีคนว่างงานมากและมีเงินทุนน้อย อุตสาหกรรมขนาดย่อมส่วนมากมักนำเงินทุนในครอบครัวของผู้ประกอบการมาลงทุน แทนที่จะเก็บเงินไว้เฉย ๆ หรือนำไปใช้ในทางที่ไม่เป็นการส่งเสริม เศรษฐกิจของชาติ อันเป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้อัตราการรวมเงินทุน (Capital formation) สูงขึ้น และอุตสาหกรรมขนาดย่อมมีส่วนช่วยในการกระจายอุตสาหกรรม การส่งเสริมอุตสาหกรรมในครอบครัว และขนาดย่อมในหมู่บ้าน ถือได้ว่าเป็นวิธีการสำคัญขั้นหนึ่งที่จะทำให้ เศรษฐกิจกระจายไปถึงระดับชุมชน ช่วยคลี่คลายปัญหาต่าง ๆ ในเรื่องแรง

๑๓๕. ข้าราชการไทย ปีที่ ๑๕ ฉบับที่ ๔๑๕๕ ๓ กันยายน ๒๕๑๗ หน้า ๓

๑๓๖. Pote, หน้า ๑

๑๓๗. "ส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดย่อม" ข้าราชการไทย ปีที่ ๑๕ ฉบับที่ ๔๑๕๕ ๓ กันยายน ๒๕๑๗

งานซึ่งไม่ค่าใช้จ่ายให้เต็มเม็ดเต็มหน่วย และการว่างงานขมุกขมูย^{๑๔๑} นอกจากนี้ เมื่อมองในแง่
 เปรียบเทียบกับอุตสาหกรรมขนาดกลางหรือขนาดใหญ่แล้ว อุตสาหกรรมขนาดย่อมสามารถตั้งได้
 ง่ายกว่า ผลิตผลที่ผลิตได้คงการตลาดที่เล็กกว่า ของการการลงทุนขั้นแรกน้อยกว่า การใช้ทักษะ
 ด้านบริหารการก็น้อยกว่า และโครงสร้างขององค์งานก็หาได้มีความซับซ้อนแต่ประการใด^{๑๔๒}
 ตามองกันอีกแง่หนึ่ง อุตสาหกรรมขนาดย่อมก็มีข้อเสียอยู่หลายประการ ซึ่งพอจะกล่าว
 ได้คือ

๑. อุตสาหกรรมขนาดย่อม ขาดความชำนาญพิเศษในด้านการจัดการ (Lack of
 specialization in management) กล่าวคือ ผู้จัดการของอุตสาหกรรมขนาดย่อมจะทำงานด้าน
 การผลิต การจัดซื้อ การเงิน การตลาด และงานอื่น ๆ ของโรงงาน โดดเดี่ยวช่วยเหลือ^๑ หรือ
 ๓ คน เท่านั้น ส่วนมากเจ้าหน้าที่อุตสาหกรรมขนาดย่อมทำหน้าที่ด้านการบังคับบัญชา (line)
 และไม่มีเจ้าหน้าที่ทำงานเป็น Staff^{๑๔๓} กับทั้งขาดแคลนเจ้าหน้าที่และคนงานที่มีความ
 ชำนาญงาน (Skilled labor)

๒. ในด้านเทคโนโลยีการผลิต อุตสาหกรรมขนาดย่อมยังมีวิธีการผลิตที่ล้าหลัง และ
 ยังไม่ทันสมัย ทั้งนี้เพราะขาดแคลนความรู้ในด้านการผลิต การปรับปรุงคุณภาพ ประกอบกับเครื่อง
 จักร เครื่องมือกลที่ใช้อยู่มักเป็นแบบเก่าล้าสมัย และมีประสิทธิภาพต่ำ รวมทั้งปัญหาของข้อแรก
 คือปัญหาในด้านการจัดการงาน ซึ่งเป็นผลให้ราคาการผลิตสูง

๓. การขาดแคลนเงินทุน ทั้งเงินทุนหมุนเวียนและเงินสำหรับซื้อ เครื่องจักรที่มีประ
 สิทธิภาพและทันสมัย ทั้งนี้เพราะอุตสาหกรรมขนาดย่อมไม่สามารถจะกู้เงินจากธนาคารหรือ
 สถาบันการเงินได้ และมักจะมีอุปสรรคในการกู้เงินระยะสั้น

๑๔๑. รายงานประจำปี ๒๕๐๓ - ๒๕๐๔ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (พระนคร : โรง
 พิมพ์ร่วมมิตรไทย ๒๕๐๖) หน้า ๑๓๓

๑๔๒. Pote, หน้า ๓

๑๔๓. สีววงศ์ จังคศิริ "นโยบายของการพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดย่อม" อุตสาหกรรมสาร
 ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๔ ๑๖ เมษายน ๒๕๐๓ หน้า ๑๑

๔. อุตสาหกรรมขนาดย่อม ขาดกำลังในการคุ้มครอง เมื่อทำการขายหรือการซื้อ และตลาดของผลิตภัณฑ์ที่ดีโดยอุตสาหกรรมขนาดย่อม มีจำกัดอยู่ในท้องถิ่นที่อุตสาหกรรมนั้นตั้งอยู่ เป็นส่วนมาก

ทั้งหมดที่กล่าวมานี้ ปัญหาที่สำคัญยิ่งของอุตสาหกรรมขนาดย่อมได้แก่ปัญหาเรื่องเงินทุน เมื่อพิจารณาถึงเป็นอันดับทั่วไป ระบอบการลงทุนในประเทศล้าหลังนั้น อยู่ในขั้นต่ำเมื่อเทียบกับสัดส่วนกับการลงทุนในประเทศที่มีการพัฒนาแล้ว ดูจะเนื่องมาจากเหตุผลประการ ประการหนึ่งได้แก่การขาดการยอมรับ ซึ่งมิยอมให้การลงทุนเป็นไปอย่างไม่เพียงพอ ในประเทศล้าหลัง การยอมรับมีจำนวนแทบจะไม่เกิน ๔ - ๖% ของรายได้ประชาชาติไปก็ มิแตกต่างกับในประเทศต่าง ๆ บางประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา สหประชาชาติ และญี่ปุ่น ซึ่งมีอัตราการยอมรับสูงกว่าถึง ๓ หรือ ๔ เท่าตัว จากหลักฐานที่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เป็นเครื่องช่วยให้เห็นว่าธุรกิจขนาดย่อมและขนาดกลาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งธุรกิจด้านการผลิตได้รับความลำบากในการหาทุนมาขยายงานของตน และแม้แต่ผู้ประกอบการธุรกิจและผู้ผลิตโลกทั้งนี้ ซึ่งได้วางรากฐานอุตสาหกรรมของตนไว้อย่างแข็งแรงแล้ว และมีที่ท่าจะเจริญเติบโตต่อไปข้างหน้าอย่างมาก ก็ต้องประสบปัญหาเช่นกัน นอกจากนี้ยังอาจจะเป็นไปได้ว่า ความขาดแคลนในด้านการเงินทำให้อุตสาหกรรมเพิ่มจำนวนของผู้ประกอบการเป็นไปในทางที่ลดลง ปัญหาเรื่องเงินทุนที่ผู้ประกอบการขนาดย่อมประสบบ่อยครั้งก็คือ การขอกู้เงินตามจำนวนที่เหมาะสมเพื่อขยายกิจการของตนจากธนาคารพาณิชย์ ซึ่งพื้นนี้ส่วนหนึ่งก็เพราะว่าธนาคารต้องการความมั่นคงและหลักประกันที่เป็นหลัก

๑๔๔. E.M. Bernstein and I.G. Patel "Inflation in Relation to Economic Development" Studies in Economic Development (Bernard Okun and Richard W. Richardson ed. New York: Holt, Rinehart and Winston, Inc 1964.

๑๔๕. Henry H. Villard, Economic Development (New York: Holt, Rinehart and Winston 1960) หน้า ๒๐๗

๑๔๖. Rockefeller Brothers Fund "The Encouragement of Growth" Studies in Economic Development หน้า ๕๓๐

ทรัพย์สินจากขบวนการ และที่สำคัญยิ่งก็คือ ขบวนการคิดนอกแบบในอัตราสูง^{๑๔๗}

อย่างไรก็ตาม ถิ่นบ่งว่ากิจการอุตสาหกรรมขนาดย่อม มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ โดยเฉพาะประเทศที่กำลังพัฒนาดังกล่าว ประเทศไทยก็เหมือนกับประเทศอื่นที่อุตสาหกรรมขนาดย่อมได้มีบทบาทอย่างสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ จากปลายปี พ.ศ. ๒๕๐๖ ปรากฏความทะเบียนโรงงานทั่วประเทศ มีโรงงาน ๔๕,๕๕๕ โรง โรงงานในจำนวนนี้ประมาณ ๓% ที่จัดเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ นอกนั้นเป็นโรงงานขนาดย่อมที่ใช้คนงานต่ำกว่า ๕๐ คน^{๑๔๘} หรือประมาณร้อยละ ๘๗ ของจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่มีอยู่ในประเทศ

สิ่งที่โลกกล่าวมาข้างต้นว่า อุตสาหกรรมขนาดย่อมประสบปัญหาอยู่หลายประการ ประเทศไทยก็ประสบปัญหานี้เช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การขาดแคลนเงินทุน ซึ่งทำให้อุตสาหกรรมขนาดย่อมในประเทศไทยไม่เจริญก้าวหน้าเท่าที่ควร เกี่ยวกับเรื่องนี้ พลโท กฤษ บุญขันธ์ เมื่อครั้งเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมได้ทำรายงานเสนอต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยความตอนหนึ่งกล่าวว่า "... ผู้ที่สนใจทำอุตสาหกรรมก็ทำกันเพื่องเล็กน้อย ขาดในเรื่องหาทุนมาดำเนินการ รัฐบาลไม่มีเงินที่ช่วย และกิจการธนาคารในประเทศไทยก็ไม่กว้างขวางพอที่จะช่วยในเรื่องนี้ พังตลอดแบบเงินกู้ในประเทศไทยนี้สูงที่สุดในโลก"^{๑๔๙}เป็นที่ยอมรับกันว่าอุตสาหกรรมขนาดย่อมในประเทศไทยประสบปัญหา เรื่องการขอกู้เงินมากยิ่งไปกว่านั้น ผู้ประกอบอุตสาหกรรมขนาดย่อมยังไม่สามารถที่จะขอกู้เงินตามกำลังของตัว

^{๑๔๗}. Ministry of Industry. Progress and Problems of Industrialization in Thailand (Bangkok: Government House Printing office 1964) หน้า ๑๖

^{๑๔๘}. เรื่องเดียวกัน หน้า ๑๑

^{๑๔๙}. ข้อความตอนนี้ นายสอาด หงษ์ขันธ์ อ้างไว้ในหนังสือ การอุตสาหกรรมของประเทศไทย (วิทยานิพนธ์ของวิทยาลัยบ็องกักราชอาณาจักร ๒๕๐๖) หน้า ๓๑

จากบริษัทเงินทุนแห่งประเทศไทย ทั้งนี้เนื่องจากบริษัทฯ จะพิจารณาใหญ่เป็นจำนวนเงิน ๕๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป และจะใหญ่เฉพาะเพียงวิสาหกิจที่มีโครงสร้างทางการเงินที่สมบูรณ์และมีระบบการบัญชีที่เชื่อถือได้จากการดำเนินกิจการในระยะ ๓ ปีที่ผ่านมา

อุปสรรคต่าง ๆ เหล่านี้ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมไม่ได้ออกทางแก้ไข โดยจัดทำโครงการงานส่งเสริมอุตสาหกรรมในครอบครัว หัตถกรรม และอุตสาหกรรมขนาดย่อมไว้ทุกแถว ซึ่งในด้านการส่งเสริมการลงทุน ก็ได้กำหนดโครงการใหญ่ยืมเงินและเช่าซื้อเครื่องจักร สำหรับอุตสาหกรรมรายย่อยที่ไม่อยู่ในข่ายจะได้รับความช่วยเหลือจากธนาคารพาณิชย์ หรือธนาคารอุตสาหกรรมใด ๆ ซึ่งพอจะสรุปความช่วยเหลือของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมไว้ได้ ๖ ประการคือ การใหญ่ประกอบด้วยอุตสาหกรรมขนาดย่อมกู้เงินกับการช่วยเหลือทางวิชาการ เกี่ยวกับการใหญ่เงิน ทางกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมได้จัดตั้งสำนักงานเงินกู้เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดย่อมขึ้นทำหน้าที่ในตำแหน่ง ส่วนการช่วยเหลือทางวิชาการก็มีโครงการที่จะจัดตั้งสถาบันบริการอุตสาหกรรมขนาดย่อม โดยความช่วยเหลือจากกองเงินกู้พิเศษแห่งสหประชาชาติ

สำหรับในบทนี้ จะวิเคราะห์งานของทั้ง ๒ สถาบันดังกล่าว อันเป็นงานสำคัญยิ่งของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

๑. สำนักงานเงินกู้เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดย่อม

ก) ความหมายของสำนักงานเงินกู้เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดย่อม

เกี่ยวกับการช่วยเหลือในเรื่องการใหญ่เงินเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมในครอบครัวและอุตสาหกรรมขนาดย่อมของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ได้ริเริ่มโครงการขึ้นมานานแล้ว โดยที่โครงการเริ่มแรกเกี่ยวกับเรื่องนี้ของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมก็คือ โครงการใหญ่ยืมเงินและเช่าซื้อเครื่องจักรสำหรับอุตสาหกรรมรายย่อย ซึ่งไม่ได้รับงบประมาณเกี่ยวกับกรณีนี้ แต่กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมก็ได้พยายามหาทางช่วยเหลือในเรื่องนี้เท่าที่สามารถจะทำได้ โดยได้

ให้ร้านไทยอุตสาหกรรม เก็บเงินจำนวนหนึ่งจัดซื้อเครื่องจักร เพื่อให้อุตสาหกรรมคนไทยเข้ามือ
 ไปดำเนินการ ยอดเงินที่ให้อุตสาหกรรมเข้าซื้อเครื่องจักรไปจากร้านไทยอุตสาหกรรม นับตั้งแต่
 ปี พ.ศ. ๒๔๔๔ เป็นต้นมา จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๐๖ รวม ๔ ราย เป็นเงินทั้งสิ้น ๒๔๔,๒๕๐๐
 บาท ต่อมา กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมได้กำหนดโครงการส่งเสริมอุตสาหกรรมในครอบครัว
 และอุตสาหกรรมขนาดย่อมไว้ในโครงการ ๕ ปีแรก (พ.ศ. ๒๕๔๖ - พ.ศ. ๒๕๖๐) โดยวิธี
 ให้อุปเงินไปลงทุนปรับปรุงและขยายงานให้เติบโตขึ้น แต่คณะกรรมการดำเนินการทำผัง
 เศรษฐกิจของประเทศเห็นว่า ยังขาดเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความชำนาญในการให้อุปเงิน และ
 เห็นว่าควรมอบให้หน่วยงานของธนาคารอุตสาหกรรม จึงไม่ใช้งบประมาณเพื่อดำเนินการตาม
 วัตถุประสงค์ดังกล่าว และในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมได้เสนอขอรับใน
 สถานนี้อีกครั้ง แต่ก็ยังคงไม่ได้รับงบประมาณอีกเช่นเคย แต่กลับไปได้รับงบประมาณเงินทุน
 เวียนสำหรับโครงการส่งเสริมอุตสาหกรรม เครื่องปั้นดินเผา ทั้งภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาค
 เพนียดแทน

ในการวางโครงการส่งเสริมอุตสาหกรรมระยะ ๕ ปีหลัง (พ.ศ. ๒๕๖๐ - พ.ศ. ๒๕๖๔)
 กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมได้รวมเอาโครงการส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดย่อมและอุตสาหกรรม
 ในครอบครัว โดยการให้อุปเงินเพื่อดำเนินการเข้าซื้อเครื่องจักรไว้ด้วย เป็นการขอประ
 มาณการให้อุปเงินเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมครั้งที่ ๓ ซึ่งการพิจารณาขั้นแรก คณะกรรมการ ก
 ก็ยังมีความเห็นว่าไม่ควรอนุมัติงบประมาณ แต่เมื่อปรากฏว่าอุตสาหกรรมขนาดย่อมของเอกชน
 จำนวนมากร้องขอให้ช่วยเหลือ และยังปรากฏว่าธนาคารอุตสาหกรรมซึ่งขณะนั้นเปลี่ยนเป็น
 บรรษัทเงินทุนแห่งประเทศไทย) จะให้อุปเงินเฉพาะกิจการที่เป็นบริษัทจำกัดเท่านั้น และขณะนั้นก็
 ไม่มีเงินพอที่จะให้อุปเงิน กระทรวงอุตสาหกรรมจึงเสนอขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา และคณะ

๑๕๐ เก็บความจาก กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ความเป็นมาของการให้อุปเงินเพื่อ
ส่งเสริม... หน้า ๒ - ๓

รัฐมนตรีไต่พิจารณาผลมติเมื่อวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๐๐ ขมุมติในหลักการ อนุมัติให้กระทรวงอุตสาหกรรม
 อนุมัติสินเชื่อทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง ขอกู้เงินสะสมชำระราชการในวงเงิน ๑๐ ล้านบาท
 เพื่อการนี้ต่อไป โดยคิดดอกเบี้ยไม่เกิน ๕ % ต่อปี ซึ่งเมื่อกระทรวงอุตสาหกรรมติดต่อไปยัง
 กระทรวงการคลังตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว กระทรวงการคลังก็ไต่พิจารณาจัดหาเงินมาให้
 สำหรับเตรียมที่จะทำเนืองงานเป็นจำนวน ๕ ล้านบาท คิดดอกเบี้ยร้อยละ ๕ ต่อปี และไต่ร่วม
 กันพิจารณาจัดทำโครงการในคำณการอนุมัติอย่างละเอียด แต่เมื่อเกิดการปฏิวัติขึ้นเมื่อวันที่ ๑๖
 กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๑ คณะรัฐมนตรีในขณะนั้นได้ลงมติให้รับเรื่องนี้ไว้ก่อน รวมทั้งเมื่อมีการ
 ปฏิวัติเมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๑ เรื่องจึงค้างรอการพิจารณาของรัฐบาลถาวร

ต่อมาในการพิจารณาโครงการดังกล่าวของกระทรวงอุตสาหกรรม ทางคณะกรรมการ
 เสรษฐกิจสาขาอุตสาหกรรม ได้ลงมติรับหลักการของโครงการนี้ในปี พ.ศ. ๒๕๐๔ และได้เสนอ
 ต่อสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ แต่ปรากฏว่าทางสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติเห็นควร
 ให้บริษัทเงินทุนฯ เป็นผู้ดำเนินการ และให้ระงับโครงการนี้เสีย แต่ปรากฏจากข้อเท็จจริง
 ที่ถือ ผู้ที่จะไต่รับพิจารณาให้กู้เงินจากบริษัทเงินทุนฯ จะต้องมัดจำหลักทรัพย์ค้ำประกันบางส่วนซึ่งพอ
 ของเสนอบัญชีแสดงกิจการแก่บริษัทฯ จนเป็นที่พอใจ และต้องขอเงินไม่ต่ำกว่ารายละ
 ๕๐๐,๐๐๐ บาท อันเป็นการเกินกำลังแก่ผู้ประกอบการขนาดย่อม หรืออุตสาหกรรมใน
 ครอบครัวที่จะปฏิบัติได้

ในเวลาต่อมา เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๐๕ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมได้รับเชิญให้
 ไปร่วมประชุมปรึกษาหารือเรื่องสินเชื่อของเขตรวมเพื่ออุตสาหกรรมในประเทศกับเจ้าหน้าที่
 ของสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ และเจ้าหน้าที่บริษัทเงินทุนฯ ที่ประชุมได้มีความเห็นเกี่ยว
 กับขอบเขตของการปฏิบัติงานส่งเสริมอุตสาหกรรมระหว่างบริษัทเงินทุนฯ กับกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
 กรม โดยบริษัทเงินทุนฯ ควรจะจำกัดขอบเขตแห่งการช่วยเหลือไว้เฉพาะอุตสาหกรรมขนาด
 ใหญ่และขนาดกลางเท่านั้น ส่วนอุตสาหกรรมขนาดย่อมหรืออุตสาหกรรมในครอบครัว ตลอดจน

กิจการขนาดเล็กย่อมได้ประสบกับความยุ่งยาก และในบางกรณีก็ล้มเหลวไปในที่สุด ทั้งนี้ก็เป็นผล
สะท้อนถึงจำนวนเฉลี่ยลิด การไม่จ้างงานทำ และการครองชีพของประชาชนด้วย ขณะนี้ในประเทศ
เรายังไม่มีสถาบันหรือวิธีการช่วยเหลืออุตสาหกรรมขนาดเล็กโดยเฉพาะ จึงเป็นการสมควร
อย่างยิ่งที่รัฐบาล จะหาทางช่วยเหลือในระบบนี้ โดยอนุมัติงบประมาณก้อนหนึ่งให้ยูปรองคภ
อุตสาหกรรมขนาดเล็กนำไปเป็นทุนหมุนเวียนในการดำเนินงานหรือเพื่อซื้อเครื่องจักร

โครงการเงินกู้เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดเล็กที่ใดจัดทำขึ้นนี้ มีวัตถุประสงค์ใน
การให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการเงินกู้ยูปรองคภอุตสาหกรรม ดังต่อไปนี้

๑. เพื่อสนับสนุนให้ยูที่มีความรู้ความสามารถในการประกอบอุตสาหกรรมขนาดเล็ก
ซึ่งมีความริเริ่มและโครงการดี แต่ขาดกำลังทางการเงิน ให้มีโอกาสได้นำความรู้ความสามารถ
ของตนมาก่อให้เกิดประโยชน์ทางอุตสาหกรรม และ

๒. ช่วยยูปรองคภอุตสาหกรรมขนาดเล็กที่ทำอยู่แล้ว แต่มีเงินทุนไม่พอ ใ้ยูการเงิน
ไปขยายหรือปรับปรุงกิจการให้ทันสมัย สามารถผลิตสินค้าได้คุณภาพดีและมีประสิทธิภาพดีขึ้น อัน
จะเป็นผลดีต่อภาวะเศรษฐกิจแห่งชาติ และส่งเสริมพัฒนาการประเทศตามนโยบายของรัฐบาล ^{๑๕๓}

สำหรับแผนปฏิบัติงานนั้น ได้กำหนดไว้ในทางต้นธนาคารพาณิชย์ ธนาคารเกษตร
และธนาคารมหด) ได้จัดหาเงินสมทบกับเงินที่กระทรวงการคลังจะนำไปฝากไว้ในอัตรา ๑ ต่อ
๑ สำหรับในระยะเริ่มแรก แล้วต่อไปเมื่อกระทรวงการคลังนำเงินไปฝากเกิน ๑๐ ล้านบาท
จำนวนเงินที่ธนาคารมหดและธนาคารเกษตร จำกัดจะจัดมาสมทบนั้น ให้เป็นไปตามที่จะตกลง
กันตามกำลังความสามารถของธนาคาร

รายได้ที่เกิดขึ้นจากเงินฝากของกระทรวงการคลังที่ธนาคารเกษตรและธนาคารมหด
จะได้อัปทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง เพื่อใช้จ่าเป็นค่าดำเนินงานของสำนักงานเงินกู้

๑๕๓. ฉบับที่กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม "รายงานการเปิดสำนักงานเงินกู้เพื่อส่งเสริม
อุตสาหกรรมขนาดเล็ก" อุตสาหกรรมสาร ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๑๓ ๑ กรกฎาคม ๕๐๒ หน้า ๕๐๕

เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดย่อม ซึ่งกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมจะไต่ถามขึ้น พื้นนี้เพื่อบรรเทาภาระงบประมาณที่จะต้องทำให้เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานนี้ทุกปี

เมื่อคณะทำงาน (Working Group) ได้จัดทำโครงการเงินกู้เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดย่อมเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงได้นำเสนอสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติพิจารณา ซึ่งได้รับความเห็นชอบและได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อมา คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติงบประมาณสำหรับดำเนินการตามโครงการนี้ให้แก่กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมในอัตราร้อยละ ๓๐ ด้านบาท โดยเริ่มให้งบประมาณปีละ ๑๐ ด้านบาทตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๐๓ เป็นต้นไป การกำหนดงบประมาณนี้ ได้กำหนดไว้ในแผนการพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๐๓ - พ.ศ. ๒๕๐๘) ด้วย นอกจากนี้เงินงบประมาณดังกล่าว ยังจะได้รับเงินสมทบจากธนาคารเกษตรกับธนาคารมหาดเล็กธนาคารจะไม่ต่ำกว่า ๑๐ ด้านบาท จึงเป็นงบประมาณสำหรับเงินกู้เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดย่อมในระยะ ๓ ปีนี้รวมทั้งสิ้นไม่ต่ำกว่า ๕๐ ด้านบาท

ก) คณะกรรมการพิจารณาเรื่องเงินกู้เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดย่อม

เพื่อให้การเป็นไปตามโครงการเงินกู้เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดย่อม คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๒ แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเงินกู้เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดย่อมขึ้น ประกอบด้วย

อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	เป็น	ประธานกรรมการ
ผู้แทนกระทรวงการคลัง	"	กรรมการ
ผู้แทนสำนักงานงบประมาณ	"	"
ผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ	"	"
ผู้จัดการธนาคารเกษตร จำกัด	"	"
ผู้จัดการธนาคารมหาดเล็ก จำกัด	"	"

โดยให้คณะกรรมการคณะนี้มีหน้าที่ตัดสินใจชี้ขาดในการให้กู้เงิน ตลอดจนวาง

นโยบาย ระเบียบการ และข้อบังคับต่าง ๆ ในการให้กู้เงินและบริหารงาน เพื่อให้เป็นไปตาม
วัตถุประสงค์ของโครงการ เงินกู้ ^{๑๔๔} โดยกำหนดหลักการให้ เอกชนผู้ประกอบกิจการอุตสาหกรรม
ในครอบครัวจะไปลงทุนขยายกิจการ แต่ละรายตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาท จนถึงไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐
บาท ^{๑๔๕} และกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมก็ได้จัดตั้งสำนักงาน เงินกู้เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรม
ขนาดย่อมขึ้นในกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมเมื่อเดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๐๓ เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่
ดังต่อไปนี้

๑. ประกาศเผยแพร่ให้ประชาชนทราบทั่วกันถึง โครงการและหลักเกณฑ์ในการ
ให้กู้เงินเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดย่อม ก็ให้คำปรึกษาแนะนำในการที่จะยื่นคำร้องขอ
เงิน

๒. รับคำร้องขอเงินและพิจารณาคำร้องขอเงินในขั้นต้นว่า สมควรจะได้รับ
การพิจารณาช่วยเหลือให้กู้เงินหรือไม่

๓. เมื่อคำร้องขอเงินราบใต้อยู่ในฝ่ายที่จะได้รับความช่วยเหลือส่งเสริม ก้
ดำเนินการวิเคราะห์โครงการขอเงินในแง่เทคนิค การผลิต การเงิน การจัดการ การตลาด
และการเศรษฐกิจ พร้อมทั้งแนบส่งคำร้องขอเงินไปให้ธนาคาร ที่ผู้ขอร้อง ะบุการขอเงินทำการ
ประเมินหลักทรัพย์

๔. เสนอรายงานการวิเคราะห์และหลักทรัพย์คำประกันให้คณะกรรมการพิจารณา
เงินกู้เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดย่อมพิจารณาอนุมัติวงเงินและเงื่อนไขที่จะให้กู้ เสร็จแล้ว
แจ้งให้ธนาคารที่ผู้ขอร้อง ะบุการขอเงินไว้ทราบ และทำสัญญากับผู้ขอเงินต่อไป

๕. ทำการติดตามผลงานของผู้ที่ได้รับให้กู้เงินไปแล้ว ว่าได้นำเงินไปใช้ถูกต้อง

๑๔๔. เรื่องเดียวกัน

๑๔๕. กุหลาบ กัมศรีสุข "การพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศไทย" ชาวพาณิชย์ ปีที่ ๑๖
ฉบับที่ ๔๓๘ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๐๔ หน้า ๔

ตามวัตถุประสงค์ที่ออกเงินหรือไม่ พร้อมทั้งให้คำแนะนำทางวิชาการแก่ผู้ตามหน้าที่^{๑๕๖} เป็น
 ในปัจจุบัน งานของสำนักงานเงินกู้เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดย่อม จึงแบ่งออก
 ได้ดังนี้ คือ

๑. ฝ่ายวิเคราะห์เบื้องต้น และให้คำปรึกษาแนะนำ
๒. ฝ่ายวิเคราะห์โครงการ
๓. ฝ่ายติดตามผลงาน
๔. ฝ่ายเลขานุการและการบัญชี

ทั้งนี้ผู้กำกับไต่ถามควบคุมของผู้อยู่จัดการ ซึ่งเป็นผู้ควบคุมการปฏิบัติงานของสำนักงาน
 เงินกู้ ฯ สำนักงานเงินกู้ ฯ ได้เริ่มเปิดการค้าเนินงานตั้งแต่วันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๓
 และเริ่มรับชำระดอกเบี้ยตั้งแต่วันที่ ๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๓ เป็นต้นมา

ง) อุตสาหกรรมที่อยู่ในข่ายได้รับความช่วยเหลือ

อุตสาหกรรมที่จะได้รับความช่วยเหลือโดยเงินจะคงเป็นอุตสาหกรรมของเอกชน ที่มีสินทรัพย์ประจำ (Fixed Assets) หรือมีเงินทุนไม่เกิน ๕ ล้านบาท และอยู่ในประเภทต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

อุตสาหกรรมประเภทโรงงาน (Manufacturing Industry)

อุตสาหกรรมหัตถกรรม (Handicraft Industry)

อุตสาหกรรมในครอบครัว (Cottage or Home Industry)

อุตสาหกรรมประเภทบริการหรือรับจ้างทำงาน (Servicing Industry)

อุตสาหกรรมประเภทบริการนั้น หมายถึง โรงงานเช่น โรงกลึง โรงหล่อ
 โรงซ่อม ฯลฯ แต่ไม่ได้หมายถึงกิจการ โรงแรม การท่องเที่ยว หรือการขนส่ง

^{๑๕๖} วัตถุประสงค์ส่งเสริมอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมสาร * กรกฎาคม ๒๕๐๔ หน้า ๘๖

ส่วนอุตสาหกรรมที่ไม่อยู่ในรายชื่อที่จะได้รับการพิจารณาให้กู้เงินเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดย่อม ได้แก่

๑. โรงสีข้าว
๒. โรงเลื่อย
๓. โรงงานน้ำตาลทราย
๔. โรงน้ำแข็ง
๕. โรงไม้ซีกไฟ
๖. โรงงานทอกระสอบป่าน
๗. โรงทำน้ำอัดลม
๘. โรงงานที่ได้รับความช่วยเหลือทางการเงินจากบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยแล้ว
๙. โรงงานที่มีสินทรัพย์ประจำหรือเงินทุนตั้งแต่ ๓ ล้านบาทขึ้นไป
๑๐. โรงงานที่คณะกรรมการพิจารณาเงินกู้เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดย่อม จะ
ได้ระบุไว้ในโอกาสต่อไปว่าระงับการช่วยเหลือหรือไม่รับพิจารณาส่งเสริม ^{๑๕๓}

คณะกรรมการได้ออกประกาศถึงวันที่ ๑๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๓ ไม่รับพิจารณาส่งเสริม

อีก ๑๔ ประเภท ดังต่อไปนี้ คือ โรงงานสุราทุกชนิด โรงงานกลั่นแอลกอฮอล์หรือโรงงาน เบียร์ โรงงานยาสูบ โรงงานผ้าสัตว์ โรงพิมพ์ โรงทำตะปู โรงงานปั้นล้าบ โรงงานอัด ปอ โรงงานผลิตผงชูรส โรงงานไม้อัดและเซพวีจิงบอร์ด โรงงานซีเมนต์ โรงงานแผ่นซี โรงงานผลิตยางกึ่งประเทศ โรงงานทำถ่านไฟก้นและแบคเตอร์ทุกชนิด อุตสาหกรรมห้องเย็น โรงงานประกอบรถยนต์ โรงงานผลิตกระดาษพิมพ์ เซิเบน ที่ใช้เครื่องจักร โรงงานผลิตยาง

๑๕๓. สำนักงานเงินกู้ฯ แจ้งความเรื่องการให้กู้เงินเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาด
ย่อม จากสำนักงานเงินกู้เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดย่อม กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (พระบวร :
โรงพิมพ์ไทยศึกษา ๒๕๑๓) หน้า ๒ - ๔

รถยนต์และโรงงานผลิตรถยนต์บางรถยนต์ โรงงานผลิตภาพยนตร์

เกี่ยวกับอุตสาหกรรมที่ไม่อยู่ในข่ายนี้ ผู้เขียนมีความเห็นเพิ่มเติมว่า ควรจะได้มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอนลงไปว่า อุตสาหกรรมใดบ้างที่ไม่ควรให้กู้เงิน เป็นคนว่า อุตสาหกรรมที่ไม่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ อุตสาหกรรมประเภทที่มีอยู่อย่างมากมายแล้ว หรืออุตสาหกรรมขนาดกลางขึ้นไป เป็นต้น

จ) วิธีการขอกู้และการพิจารณาอนุมัติให้กู้เงิน

ผู้มีสิทธิยื่นคำร้องขอกู้เงินจะต้องเป็นเจ้าของกิจการหรือเจ้าของโครงการ ไม่ว่าจะส่วนบุคคลหรือนิติบุคคล การยื่นคำขอกู้เงินนี้ สำนักงานเงินกู้ ๆ ได้ร่วมมือกับธนาคารเกษตร จำกัด และธนาคารพาณิชย์ จำกัด ซึ่งมีสาขาอยู่ในจังหวัดต่าง ๆ เป็นส่วนมาก โดยให้ผู้ที่ต้องการจะกู้เงิน ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในต่างจังหวัดติดต่อขอทราบระเบียบวิธีการขอกู้เงิน และยื่นคำร้องขอกู้เงินได้ ณ สาขาของธนาคารทั้งสองที่ตั้งอยู่ ณ จังหวัดนั้น ๆ เมื่อสาขาธนาคารได้รับคำร้องขอกู้เงิน ก็จะส่งคำร้องขอกู้เงินมาให้สำนักงานเงินกู้ ๆ ดำเนินการต่อไป ส่วนในเขตจังหวัดใกล้เคียงพระนคร นครบุรี หรือจังหวัดที่ไม่มีสาขาของธนาคารทั้งสองก็ให้ติดต่อขอแบบคำร้องขอกู้เงินและยื่นคำร้องที่สำนักงานเงินกู้ ๆ โดยตรง การยื่นแบบคำร้องนี้ต้องระบุธนาคารที่ขอการจะขอกู้เงินไว้ด้วย ด้วยวิธีการปฏิบัติดังกล่าวเช่นนี้ ทำให้สำนักงานเงินกู้ ๆ สามารถให้บริการแก่ผู้ประกอบการที่จะประสงค์จะกู้เงินซึ่งอยู่ในจังหวัดต่าง ๆ ทั่วทั่วประเทศ

ในการยื่นคำร้อง ผู้ขอขอกู้ต้องจัดทำโครงการประกอบคำขอกู้เงินยื่นมาด้วย โครงการนี้จัดเป็นสิ่งสำคัญในการพิจารณาให้กู้เป็นอย่างยิ่ง หลักการจัดทำโครงการพอจะกล่าวได้ย่อ ๆ ก็คือ

๑. ความมุ่งหมาย แสดงความมุ่งหมายในการผลิต การลงทุน และการประมาณรายได้จากการดำเนินการ เป็นต้น

๒. แผนดำเนินงาน แสดงโครงการแต่ละขั้น ถึงการสร้างอาคาร การจัดหาเครื่องจักร อุปกรณ์การประมาณผลผลิต และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ฯลฯ

๓. การผลิต แสดงความสามารถและกรรมวิธีในการผลิต รวมทั้งการคาดการณ์ถึงผลผลิตและอุปสรรคในการผลิต

๔. การลงทุน เป็นการให้ทุนในลักษณะต่าง ๆ ทั้งวัสดุคิบและเคมีภัณฑ์ หรือองค์ประกอบในการผลิต แรงงาน เครื่องจักรอุปกรณ์ การปรับที่ดิน และการก่อสร้างอาคาร และประมาณวงเงินที่จะต้องลงทุนทั้งสิ้น

๕. วงเงินที่จะใช้ในการลงทุนตามโครงการ ซึ่งแยกการบอกได้เป็นทุนหมุนเวียน (รวมทั้งค่าซื้อวัสดุคิบ ค่าจ้างแรงงาน) การซื้อที่ดินและการปรับปรุงที่ดิน ค่าก่อสร้างอาคารหรือสิ่งก่อสร้าง ค่าเครื่องจักรอุปกรณ์ (รวมทั้งค่าติดตั้งด้วย) ค่าเครื่องมือ เครื่องใช้ในการผลิตอื่น ๆ

๖. ตลาดจำหน่าย แสดงถึงความต้องการของตลาด การยดิดสินค้าชนิดเดียวกันทั้งในประเทศและทั้งที่ส่งเข้ามาจากต่างประเทศ ราคาที่จำหน่าย รวมทั้งช่องทางในการจำหน่ายสินค้าที่ผลิตเพิ่มขึ้นมาได้

๗. การยดิดต้นทุนกำไร โดยการยดิดต้นทุนเป็นหน่วย การกะประมาณว่ากำไรกำไรหน่วยละเท่าใด รวมทั้งการกะประมาณผลกำไรต่อปี

๘. ข้อความอย่างอื่น ๆ ที่เห็นว่า จะช่วยให้โครงการเป็นที่เชื่อถือได้ยิ่งขึ้น ^{๑๕๕}

ส่วนที่เกี่ยวกับพิจารณาอนุมัติให้กู้เงิน มีดังนี้คือ

- ๑. ความถูกต้องของคำร้อง และโครงการขอเงินขั้นต้น
- ๒. การตลาดและการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ซึ่งเป็นสินค้า กับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ

ส่วนรวม

- ๓. เทคนิคของการผลิตและคุณภาพของผลิตภัณฑ์
- ๔. ฐานะความมั่นคงของกิจการและการดำเนินงาน ทั้งนี้พิจารณาจากคุณสมบัติทั่วไปของผู้ดำเนินงาน ความสามารถในการจัดการ กำจัดการเงินและผลกำไรที่จะทำได้
- ๕. หลักทรัพย์ค้ำประกันพอสมควร (ที่ดิน สิ่งปลูกสร้าง ฯลฯ)

ทั้งนี้โดยที่เมื่อคำร้องขอกู้เงินรายใดอยู่ในข่ายได้รับความช่วยเหลือทางสำนักงานเงิน
กู้ฯ ก็จะได้จัดให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการดำเนินการวิเคราะห์คำร้อง เพื่อพิจารณาความเหมาะสม
สมในคานาเทคนิค การผลิต การเงิน การจัดการ การตลาดและการเศรษฐกิจ ซึ่งในการนี้เจ้า
หน้าที่อาจจะเชิญผู้ขอกู้มาสัมภาษณ์ เพื่อขอทราบรายละเอียดต่าง ๆ หรือไปสำรวจตรวจสอบ
ข้อเท็จจริง ณ สถานที่ตั้งโรงงานก็ได้

นอกจากการพิจารณาเรื่องโครงการ ทางผู้ขอกู้บังคับจำเป็นต้องแสดงหลักฐานว่ามี
หลักทรัพย์ที่จะวางเป็นหลักประกันเงินกู้ ซึ่งทางธนาคารที่ผู้ขอกู้ระบุชื่อในคำร้องขอเงิน จะ
เป็นผู้ประเมินหลักทรัพย์ของผู้ขอกู้ที่จะนำมาวางเป็นหลักประกัน หลักทรัพย์ที่จะใช้ค้ำประกันที่
สำคัญที่สุดคือ ที่ดินกับอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างบนพื้นดิน ส่วนการขอกู้เงิน สำนักงานเงินกู้ฯ
ประสงค์ให้ผู้ขอกู้มีส่วนลงทุนสมทบอย่างน้อยร้อยละ ๕๐ ของเงินที่ต้องใช้ตามโครงการ

เมื่อดำเนินการดังกล่าวเสร็จ สำนักงานเงินกู้ฯ ก็จะประมวลรายละเอียดและ
หลักฐานต่าง ๆ นำเสนอคณะกรรมการพิจารณาเงินกู้ฯ วินิจฉัยการให้กู้เงินต่อไป เมื่อมีมติ
อนุมัติแล้วว่าให้กู้เงินจำนวนเท่าใด สำนักงานเงินกู้ฯ จะได้แจ้งให้ผู้ขอกู้ทราบ เพื่อไปทำ
สัญญาเงินจากธนาคารที่ยื่นความจำนงไว้ว่าจะขอเงินตามแบบของธนาคารต่อไป

๓) วงเงินที่จะให้กู้และอัตราดอกเบี้ย

วงเงินที่จะได้รับการพิจารณาให้กู้ของคำกว่า ๕๐๐,๐๐๐ บาท การพิจารณา
ให้กู้เท่าใด อยู่ในความวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาเงินกู้ฯ เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาด
ย่อม

เงินที่ใหญ่ๆ เพื่อให้นำไปซื้อเครื่องจักรและอุปกรณ์ในการขนส่ง ก่อสร้างโรงงาน
ซื้อวัสดุค้ำป้อนโรงงาน หรือเป็นทุนดำเนินการ

การที่จำกัดวงเงินไว้เช่นนี้ ก็เพื่อเป็นการมุ่งช่วยเหลืออุตสาหกรรมขนาดย่อมประ

การหนึ่ง ก็เป็นการประสานกับโครงการของบรรษัทเงินทุนอีกประการหนึ่ง เพราะบรรษัทเงินทุน
ใหญ่คงแต่ ๕๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป การที่สำนักงานเงินกู้เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดย่อมใหญ่
ถววงเงินต่ำกว่า ๕๐๐,๐๐๐ บาทลงมา จึงเป็นโครงการที่ประสานต่อกัน ในระหว่างสถาบัน
ส่งเสริมอุตสาหกรรมส่วนเอกชนอีกประการหนึ่ง

ในกรณีตรวจดอกเบี้ยเงินกู้ อีกร้อยละ ๕ ต่อปี โดยชำระทุกงวด ๓ เดือน
นับตั้งแต่วันทำสัญญาเงินจากธนาคาร อัตราดอกเบี้ยปกติ คิดในอัตราเดียวกับที่ บรรษัทเงินทุน
คิดเมื่อใหญ่เป็นเงินบาท ซึ่งเมื่อเทียบกับอัตราดอกเบี้ยทั่วไป ก็นับว่าถูกกว่ามาก ทั้งยังเป็นภาระ
ใหญ่ในระยะยาวและมีวิธีการระดมลดหย่อนกว่าการขอเงินจากเอกชนมาก

การสงวนเงินคืน ผู้กู้จะต้องนำคืนเงินสงวนระดมภายในกำหนดเวลาตาม
ความเหมาะสมของโครงการที่ได้รับเงินกู้ โดยผ่อนชำระ ๓ เดือนครั้ง นับแต่กำหนดให้เริ่ม
ผ่อนชำระ

๖) ระเบียบข้อบังคับบางประการของสำนักงานเงินกู้ฯ

ผู้ที่ได้รับเงินกู้ไปแล้ว จะคงปฏิบัติตามระเบียบของสำนักงานเงินกู้ด้วย
กล่าวคือ จะต้องไม่นำเงินกู้อะไรไปใช้ในอวัตุประสงค์ เช่น เครื่องจักรและอุปกรณ์ อุปกรณ์ในการ
ขนส่ง หรือ อาคารที่พัก หรือทำอื่นโดยไร้เงินกู้ ผู้ขอจะใหญ่ทดลองยืมหรือเขาไม่ได้
และจะนำไปขายหรือใช้ประโยชน์อื่นใดไปจากโครงการก็ไม่ได้ เว้นเสียแต่จะได้รับอนุญาต
เป็นลายลักษณ์อักษรจากคณะกรรมการพิจารณาเงินกู้ ผู้ขอจะต้องบำรุงรักษาอาคารโรงงาน
เครื่องจักรและอุปกรณ์ กับ อุปกรณ์ในการขนส่งเหล่านั้น ให้อยู่ในสภาพที่ถูกต้องตลอดเวลา สำนัก
งานเงินกู้จะส่งเจ้าหน้าที่ไปสำรวจตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้ขอ และให้คำแนะนำทาง
วิชาการแก่ผู้ขอเป็นครั้งคราวตามความจำเป็น โดยไม่ก้าวล่วงไปถึงการดำเนินการของผู้ขอ
ผู้ เครื่องจักรและอุปกรณ์ ตลอดจนอาคารดังกล่าวนี้ ผู้ขอต้องจัดใหม่ประกันอัคคีภัย โดยบริษัทรับ
ประกันภัยที่ธนาคารผู้ใหญ่ต้อง เห็นชอบโดยผู้ขอเป็นผู้ออกเงินค่าประกันภัยและให้ธนาคาร ผู้ให้

กู้เงินเป็นรัฐประโชยชน ๒๐๐

ข) บริการอื่น ๆ จากสำนักงานเงินกู้ ฯ

นอกจากการให้กู้เงิน สำนักงานเงินกู้ ฯ ยังให้คำปรึกษาหารือ และแนะนำในการ
แก้ปัญหา และปรับปรุงกิจการอุตสาหกรรม แนะนำในการจัดทำคำร้อง และโครงการขอกู้เงิน รวม
ทั้งเป็นที่ปรึกษาในการดำเนินโครงการ เงินกู้ของผู้ชื้อโดยตลอด

ความมุ่งหมายประการสำคัญ ในการที่รัฐบาลได้ให้ช่วยเหลือแก่อุตสาหกรรม
ขนาดเล็กโดยวิธีการให้กู้เงินนี้ มิได้อยู่ที่โครงการจะหาผลประโยชน์รายได้จากดอกเบี้ยเงินกู้ หาก
แต่โครงการจะช่วยให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรม สามารถดำเนินกิจการไปให้ก้าวหน้าโดยรายรับ และ
มีประสิทธิภาพสูง ซึ่งจะเกิดผลดีแก่เศรษฐกิจของประเทศเป็นส่วนรวม ถึงขั้นวิธีการที่ใหญ่ประกอบ
อุตสาหกรรม กู้ยืมเงินไปดำเนินการ จึงแตกต่างกว่าการกู้ยืมเงินจากธนาคารพาณิชย์ธรรมดา โดย
การกู้ยืมเงินแบบนี้ จะต้องมีการวิเคราะห์โครงการ ขอกู้ว่า ผู้ชื้อมีความสามารถในการผลิต
การเงิน การจัดการ การตลาด และ การจำหน่ายสินค้า เสียยิ่งในเสียก่อน การปฏิบัติดังกล่าวนี
อาจจะดูเป็นเรื่องธุรกิจสำหรับนักธุรกิจ แต่จะเป็นเมล็ดแก่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
อุตสาหกรรมขนาดย่อม ๒๐๑

ค) ผลงานของสำนักงานเงินกู้ ฯ

ตั้งแต่วันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๐๓ - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๐๔ คำร้องขอเงินที่ได้รับการ
วิเคราะห์ และคณะกรรมการพิจารณาเงินกู้ฯ อนุมัติให้กู้ไปแล้ว ๔๘ ราย เป็นยอดเงิน ๘,๖๕๘,๐๐๐ บาท
แยกเป็นประเภทอุตสาหกรรมได้ดังนี้

๒๐๐ เรื่องเกี่ยวกับ หน้า ๑๑

๒๐๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม "คำกล่าวตอบเนื่องในโอกาสเปิดที่ทำการสำนักงานเงินกู้
เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดย่อม วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๐๔ "อุตสาหกรรมสาร" หน้า ๔๔

อุตสาหกรรมรวมประเภทโรงงาน	๒๕	ราย	เงิน	๖,๗๕๔,๐๐๐	บาท
อุตสาหกรรมประเภทหัตถกรรม	๔	ราย	เงิน	๑,๑๗๒,๐๐๐	บาท
อุตสาหกรรมรวมในครอบครัว	๔	ราย	เงิน	๕๕๓,๐๐๐	บาท
อุตสาหกรรมประเภทช่วยบริการอุตสาหกรรมอื่น	๓	ราย	เงิน	๑,๒๕๕,๐๐๐	บาท
เงินกู้ยืมกลาง เป็นเงินกู้ยืมทางธนาคารเกษตรจำกัถ				๕,๕๒๗,๐๐๐	บาท และจ่าย
ทางธนาคารมหาดจำกัถ				เงิน ๘,๑๘๑,๐๐๐	บาท ๒๐๖

การขอเงินกู้โครงการใหญ่เงินไม่แน่นอน นอกจากจะช่วยให้เงินเฟ้อตามระดับสูง
โรงงาน เลวี่งจักร และ กรรมวิธการมีที่โตเต็มสมัย ถัดไปและนักคิดช่วยแล้ว ยังได้ช่วยให้โรงงาน
ต่าง ๆ ที่ได้รับการส่งเสริมนี้สามารถรับคนงานเพิ่มขึ้นอีกประมาณ ๖๐๐ คน นับว่าให้ช่วยให้โรงงาน
มีอัตราเงินขึ้นอีกประมาณหนึ่งร้อย ๒๐๓

จากรายงานของสำนักงานเมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๐๔ การให้เงินเฟ้อส่งเสริม
อุตสาหกรรมขนาดย่อม นับตั้งแต่เริ่มดำเนินการ จนถึงวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๐๔ คณะกรรมการพิจารณา
เงินกู้ฯ ได้พิจารณาอนุมัติให้กู้ไปทั้งสิ้น ๘๖ ราย เป็นเงินทั้งสิ้น ๑๗,๖๑๗,๐๐๐ บาท

๒) การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสำนักงานเงินกู้

(๑) ลักษณะการปฏิบัติงาน

สำนักงานเงินกู้ฯ มีวิธีการปฏิบัติงานที่ใกล้เคียงกับบรรษัทเงินทุนขนาด เล็กที่สถาปนา
ทั้งสองฝ่ายที่ให้เงินในระยะยาว โดยมีอัตราดอกเบี้ยต่ำ มีคณะกรรมการเป็นผู้พิจารณาในการ
ให้เงิน โดยอาศัยการพิจารณาโครงการของผู้ขอเงินเป็นหลัก มีผู้จัดการ และผู้ควบคุมดูแลการปฏิบัติงาน
ในสำนักงาน รวมทั้งยังมีบริการในการให้คำ ปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับโครงการและการแยกบัญชีรายการรับ

๒๐๖ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ความเห็นมาของการให้เงิน หน้า ๑๖

๒๐๓ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมหัตถกรรม ๑ กรกฎาคม ๒๕๐๔ หน้า ๔๓

ปรองกิจการอุตสาหกรรม การให้กู้เงินไปนี้ ทั้งสองสถาบันมีวัตถุประสงค์เช่นเดียวกันว่า
เพื่อกิจการของผู้ขอกู้จริงรูปหน้าไป ก็เท่ากับช่วยกันพัฒนาเศรษฐกิจอุตสาหกรรมของ
ประเทศซึ่งเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

หน่วยงานทั้งสองมีข้อแตกต่างกันตรงที่ว่า บริษัทเงินทุนเป็นบริษัทซึ่งมี
เอกชนเป็นผู้ถือหุ้นไปได้สังกัดกับหน่วยราชการใด ส่วนสำนักงานเงินกู้ฯ เป็นหน่วยราชการ
การในสังกัดกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม อัตราของการกู้เงินก็ต่างกัน โดยที่บริษัทเงินทุน
ให้กู้ตั้งแต่ ๕๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป ส่วนสำนักงานเงินกู้ฯให้กู้ตั้งแต่ ๕๐๐,๐๐๐ บาทลงมา
ที่เป็นดังนี้ เป็นผลเนื่องมาจากวัตถุประสงค์ที่ต่างกัน บริษัทเงินทุนต้องการช่วยเหลือ
อุตสาหกรรมขนาดกลางขึ้นไป ส่วนสำนักงานเงินกู้ฯมีจุดมุ่งที่จะให้อุตสาหกรรมขนาดย่อม
และอุตสาหกรรมในครอบครัวกู้เงินไปเพื่อดำเนินการ

เมื่อพิจารณาถึงอุปสรรคจากการปฏิบัติงาน ทั้งสองหน่วยงานนี้ก็มีประสบปัญหา
คล้ายคลึงกัน คือ ความล่าช้าของกรรวีเคราะห์โครงการ ซึ่งอาจจะเกิดจากทั้งฝ่าย
ผู้ขอไปไม่มี หรือไม่ได้จัดทำโครงการตามที่กล่าวไว้ในบทความด้วยบริษัทเงินทุนหรืออีกแง่
หนึ่งอาจเนื่องมาจาก ความบกพร่องและความล่าช้าจากฝ่ายเจ้าหน้าที่เอง ในด้านผู้ขอ
ไปไม่ได้จัดทำโครงการ ข้อเสนอแนะก็เช่นเดียวกับที่กล่าวไว้ในบทความ คือต้องมีการประ
ชาสัมพันธ์ โฆษณาเผยแพร่ให้ผู้ลงทุนทั้งหลายได้ทราบถึงความจำเป็นและความสำคัญ
ของการจัดทำโครงการขึ้นก่อน การขอเงินพร้อมกับให้คำแนะนำ เมื่อมีผู้มาขอเงิน ส่วน
ความล่าช้าของการปฏิบัติการของฝ่ายเจ้าหน้าที่นั้น ทางสำนักงานเงินกู้มีมากกว่าบริษัท
เงินทุน ทั้งนี้เพราะบริษัทเงินทุนปฏิบัติการคล้ายกับบริษัททั่วไป ที่มุ่งหมายคือ ผลกำไร
งานจึงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนสำนักงานเงินกู้ฯเป็นหน่วยงานราชการ ความกระ
ฉับกระฉ่องในการปฏิบัติงานจึงมีน้อยกว่า ประกอบกับกระบวนการ (Procedure)
ของการปฏิบัติทางราชการทำให้เกิดความล่าช้า เพราะจะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามสาย
การบังคับบัญชา (Hierarchy) มากเกินไป ทางแก้ก็คือ สำนักงานเงินกู้ฯควรดัดแปลง

กระบวนการใหญ่เงินให้เข้าไปในลักษณะบริษัทของเอกชน เพื่อลดการปฏิบัติการทำตามสายการ บังคับบัญชาลง กับปรับปรุงสมรรถภาพของการปฏิบัติงานให้สูงขึ้น

การปรับปรุงที่สำคัญประการหนึ่ง คือการเพิ่มเจ้าหน้าที่ (Staff) ของสำนักงาน เงินกู้ใหม่จำนวนขอเพียงกับการดำเนินงานในลักษณะนี้ เพราะนับว่าอุตสาหกรรมขนาดย่อม ก็จะเพิ่มมากขึ้นทุกที การมีเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ จะบ่งทำให้งานคอยประสิทธิภาพลงไปอีก นอกจากนี้ ยังปรากฏว่า สำนักงานเงินกู้ยังขาดแคลนผู้อำนวยการแต่ละคนอีกมาก เช่น การวิเคราะห์ตลาด, การวิเคราะห์โครงการ ขอบเขตของประการนี้อาจจะเป็นเพราะสำนักงาน เงินกู้เพิ่งจะจัดตั้งขึ้นไม่นานนัก การจัดหากำลังเจ้าหน้าที่จึงยังไม่เพียงพอ ซึ่ง เมื่อเปรียบเทียบกับทางบริษัทเงินทุนแล้ว ทางบริษัทมีเจ้าหน้าที่ช่วยผู้ดูแลและส่วนมากเป็นผู้ผ่านการศึกษามาจากต่างประเทศทั้งสิ้น การแก้ไขข้อบกพร่องประการนี้ นอกจากจะจัดหากำลังคน เพิ่มเติม ยังจะต้องหาทางส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่เหล่านั้นมีความเชี่ยวชาญ ชำนาญการ เฉพาะด้าน อีกด้วย ซึ่งข้อแก้ไขประการนี้ สำนักงานเงินกู้สามารถทำได้ไม่ยากนัก ด้วยการจัดเจ้าหน้าที่ เพิ่มเติมโดยให้เงินจากงบประมาณของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม รวมทั้งขอความช่วยเหลือ จากองค์การระหว่างประเทศ เช่น จากกองทุนพิเศษสหประชาชาติ หรือ จาก A. I. D. ของสหรัฐอเมริกา หรือจากแผนการโคลัมโบ ในการจัดส่งเจ้าหน้าที่ไปรับการศึกษาหรือ ศึกษาต่อ เพื่อให้ได้ความรู้ และความชำนาญ นอกจากนั้นในขั้นแรกอาจจะขอผู้อำนวยการ พิเศษจากองค์การต่าง ๆ เหล่านี้เข้ามาช่วยงานของสำนักงานเงินกู้ได้

การจัดสรรกำลังเจ้าหน้าที่และผู้ชำนาญการ เพิ่มเติมนี้ ควรจะเน้นหนักไปในงานด้าน วิเคราะห์โครงการ "ผลงานฝ่ายติดตามเงินกู้" ซึ่งจัดเป็นงานสำคัญ และต้องการการวิเคราะห์ อย่างละเอียด ฝ่ายวิเคราะห์โครงการจะต้องมีเจ้าหน้าที่ผู้ชำนาญการ ทั้งทางด้านวิศวกรรม เศรษฐกิจ ธุรกิจส่วนเอกชนรวม เพื่อให้การวิเคราะห์ได้ครอบคลุมมากขึ้น ส่วนฝ่ายติดตาม เงินกู้ ก็เป็นต้องใช้เจ้าหน้าที่มาก เนื่องจากจะต้องคอยติดตามผลงานของผู้ขอกู้นับแต่วัน เริ่มกู้จนถึงขั้นที่ส่งคืนเงินคืนครบเรียบร้อยแล้ว งานของทั้งสองฝ่ายจึงจัดว่ามีความสำคัญมากกว่าด้านอื่น การจะเพิ่มกำลังเจ้าหน้าที่หรือผู้ชำนาญการจึงต้องมุ่งถึงงานสองด้านนี้ก่อน

(๒) จำนวนเงินของสำนักงานเงินกู้ที่สามารถไปและวิธีการสงคเงินคืน

ตั้งคำถามข้างต้นว่า อุตสาหกรรมขนาดย่อมในประเทศไทย คิด
ตามจำนวน มีถึง๘๘ % ของอุตสาหกรรมทั้งหมด การจะช่วยเหลืออุตสาหกรรมประเภทนี้ ทั้ง
ในการริเริ่ม หรือในการขยายปรับปรุงกิจการให้มีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องใช้เงินเป็น
จำนวนมาก รัฐบาลได้ตั้งโครงการช่วยเหลือไว้ ๓ ปี เป็นจำนวนเงิน ๓๐ ล้านบาท บวกกับ
เงินสมทบจากธนาคาร เกษตรและธนาคารมหาด อีกไม่ต่ำกว่า ๒๐ ล้านบาท สำนักงานเงินกู้
จึงมีเงินให้กู้ในระยะ ๓ ปีแรก คือ พ.ศ. ๒๕๐๗ - ๒๕๐๙ ไม่ต่ำกว่า ๕๐ ล้านบาท เงิน
จำนวนดังกล่าวนี้จะให้ไปเพียง ๑๘ ล้านบาทเศษ ในระยะเวลาเกือบ ๒ ปี จึงเห็นได้ว่า
สำนักงานเงินกู้ ให้ไปน้อยมาก เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนเงินที่มีอยู่ หรือถ้าจะพิจารณาจาก
จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่ได้รับ เงินกู้จากสำนักงาน เงินกู้ ก็มีเพียง ๘๘ รายเท่านั้น
ซึ่งนับว่ายังอยู่ในระดับต่ำกว่าที่ควร เป็น

การที่เช่นนี้ อาจจะเป็นเพราะอยู่ในระยะทดลองปฏิบัติ เนื่องจากการดำเนิน
กิจการของสำนักงานเงินกู้ ยังอยู่ในขั้นริเริ่ม หรืออาจ เป็นเพราะจำนวนเงินให้กู้ยังอยู่ใน
วงจำกัด จึงยังไม่กล้าให้ไปมากนัก อย่างไรก็ตาม เมื่อเห็นความสำคัญองอุตสาหกรรม
ขนาดย่อม ต่อเศรษฐกิจของประเทศเช่นนี้แล้ว ก็จำเป็นที่รัฐบาลจะชวนชาวเขาทางช่วยเหลือ
ซึ่งอาจจะดำเนินการได้ ๒ วิธี คือ

วิธีแรก รัฐบาลตั้งงบพิเศษให้ เพื่อเป็นเงินสำหรับสำนักงานเงินกู้จะได้ให้
ประกอบอุตสาหกรรมขนาดย่อมได้ๆไป เพื่อปรับปรุงกิจการของตน งบพิเศษนี้อาจกำหนดให้เป็น
รายปีไป โดยกำหนดจำนวนเงินที่จะให้แต่ละปีให้สอดคล้องอุปสงค์ (Demand) ทางด้านเงินทุน

วิธีที่สอง ใ้บรัฐบาลกู้เงินจากองค์การระหว่างประเทศ เช่น จากธนาคารโลก
โดยผ่านทางบริษัทเงินทุนระหว่างประเทศ (International Finance Corporation)
หรือจากกองทุนพิเศษสหประชาชาติ หรือองค์การช่วยเหลือของสหรัฐอเมริกา เป็นต้น เป็นการ

กู้ยืมเงินมาเพื่อให้สำนักงานเงินกู้ดำเนินการ หรือรัฐบาลอาจ เบี่ยง ผู้ทำประกัน เงินกู้ ระหว่างสำนักงานเงินกู้กับองค์กรต่าง ๆ ดังกล่าวก็ได้

วิธีการทั้งสองนี้ กวระจะใช้ร่วมกัน เพื่อให้สำนักงานเงินกู้ ได้ขยายขอบ เขตของ การช่วยเหลือออกไปให้ทันกับความต้องการของอุตสาหกรรมขนาดย่อม

ส่วนวิธีการใหญ่เงิน โดยกำหนดว่า ผู้กู้ต้องชำระดอกเบี้ยทุกงวด ๓ เดือน และ ผ่อนชำระดอกเบี้ย ๓ เดือนครั้ง นับแต่เริ่มกำหนดให้ผ่อนชำระ นั้น ข้อเสนอนี้จะ เพิ่มเกินในที่นี้ ก็คือ ขอมังงัดดังกล่าวออกจะเป็นการ เข้มงวดไป โดยเฉพาะการต้องผ่อนชำระดอกเบี้ยทุก ๆ ๓ เดือน เนื่องจากการกู้เงินไประยะแรก ผลผลิตที่ได้ยังไม่ได้ผลสมบูรณ์ จึงควรหาทางผ่อนปรน ให้มากกว่านี้ อันจะ เป็นทางช่วยให้อุตสาหกรรมขนาดย่อมมีความมั่นคงขึ้นได้

(๓) คณะกรรมการพิจารณาเรื่องเงินกู้เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดย่อม

คณะกรรมการพิจารณาเรื่องเงินกู้ เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดย่อม จัด ว่าเป็นส่วนสำคัญของสำนักงานเงินกู้ ทั้งนี้ เพราะคณะกรรมการพิจารณาเรื่องเงินกู้ จะเป็น ผู้ชี้ขาดว่า ผู้ประกอบการผู้ใดสมควรจะได้รับเงินกู้จากสำนักงานเงินกู้ และควยวงเงินเท่าใด

เมื่อเห็นความสำคัญดังนี้แล้ว เพื่อประโยชน์ให้แก่อุตสาหกรรมขนาดย่อม อย่างแท้จริง การกำหนดตัวบุคคลที่จะ เป็นกรรมการจึงมีความสำคัญมิไ้ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน ผู้ที่จะ เป็นกรรมการได้ ควร เป็นผู้ชำนาญการแต่ละด้าน เป็นต้นว่า ด้านเศรษฐกิจ วิศวกรรม บริหารธุรกิจ (Business Administration) จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งคณะกรรมการ พิจารณาเรื่องเงินกู้ ปัจจุบันประกอบด้วย อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม เป็นประธานกรรมการ ส่วนกรรมการประกอบไปด้วย ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนสำนักงานประมาณ ผู้แทนสำนักงานสถิติแห่งชาติ ผู้จัดการธนาคาร เกษตรชาติ ผู้จัดการธนาคารแห่งชาติ ซึ่งก็เหมาะสมในแง่ที่ว่า เป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานทางด้านส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดย่อมอยู่ โดยทางกระทรวงการคลังกับสำนักงานประมาณ เป็นผู้กำหนดวงเงินช่วยเหลือให้สำนักงานเงินกู้

ส่วนสภาพพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ก็จะเป็นผู้ช่วยพิจารณาว่า ควรส่งเสริมอุตสาหกรรมประเภทใด เพื่อให้เหมาะสมกับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ และทรงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจ ส่วนผู้จัดการธนาคารทั้งสอง เกี่ยวข้องโดยตรง เพราะตนเป็นผู้ให้เงินกู้ตามจำนวนที่คณะกรรมการพิจารณาเรื่องเงินกู้ฯ อันมีมติ

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมก็คือ หน่วยงานต่าง ๆ ที่เข้ามาเป็นกรรมการ โดยการส่งตัวแทนของหน่วยงานมานั้น ควรจะได้มีการคัดเลือกตัวแทนของตนให้เหมาะสมกับงานค้านี้โดยเฉพาะ ทั้งนี้ ควรเป็นผู้ชำนาญการในลักษณะต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น เพื่อให้การพิจารณาให้เงินกู้ฯ จะได้เป็นการช่วยเหลืออุตสาหกรรมขนาดย่อมที่มีประโยชน์คือ เศรษฐกิจของประเทศอย่างแท้จริง นอกจากนี้ อาจจะมีการเพิ่มจำนวนกรรมการขึ้นอีกก็ได้ โดยการให้อักรกิจเอกชนได้เข้าร่วมเป็นกรรมการด้วย ทั้งนี้ เนื่องจากว่า อักกรกิจมีความรอบรู้ในด้านการบริหารธุรกิจ (Business Administration) ได้ลึกซึ้งกว่า และมีประสบการณ์เกี่ยวกับการค้าอยู่มาก ถ้าเข้าร่วมเป็นกรรมการพิจารณาเรื่องเงินกู้ฯ เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดย่อม ก็อาจจะช่วยให้การพิจารณา มีความถูกต้อง, เพียงธรรมยิ่งขึ้น อันจะเป็นผลดีต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดย่อมโดยตรง

(๔) การให้บริกรรมแก่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมขนาดย่อม

การคว่าเงินฝากในคานนี้ มีข้อแตกต่างกับระหว่างบริษัทเงินทุนฯ กับสำนักงานเงินกู้ยืม บริษัทเงินทุนนี้ทำหน้าที่เป็นทั้งผู้ให้กู้กับให้ความช่วยเหลือด้านเทคนิค และบริการอื่น ๆ แก่ผู้ประกอบการ ซึ่งเป็นภาระดำเนินงานในลักษณะของธนาคารเพื่อการพัฒนา (Development Bank) ส่วนสำนักงานเงินกู้ฯ หากจะช่วยในด้านเทคนิค (Technical Assistance) แก่ผู้ประกอบการ หรือผู้ดูแลอย่างใดไม่ ทั้งนี้ เนื่องจากจาก กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมได้ร่วมมือกับกองทุนพิเศษสหประชาชาติ เพื่อจะจัดตั้งหน่วยงานขึ้นมาใหม่อีกหลายแห่ง เพื่อทำหน้าที่ในด้านนี้แทนสำนักงานเงินกู้ฯ หน่วยงานนี้คือ "สถาบันบริการเพื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม" ซึ่งจะเป็นผู้ให้การช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมขนาดย่อม ในด้านเทคนิค และบริการต่าง ๆ แทน ทั้งนี้

เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระของสำนักงานเงินกู้ฯ ลงไป โดยมุ่งเฉพาะการช่วยเหลือให้กู้เงิน โดยตรงเป็นหลัก

อย่างไรก็ตาม สำนักงานเงินกู้ฯ ก็ควรให้บริการแก่ผู้กู้เงินจากสำนักงานได้ โดยที่วงงานในค้ำนี้ ควรจำกัดอยู่เฉพาะการให้บริการช่วยเหลือในด้านการจัดทำโครงการ การคำนวณงานตามโครงการ เงินกู้ หรือการติดต่อประสานงานระหว่างผู้ขอกู้กับธนาคาร เท่านั้น ทั้งนี้ เพื่อเป็นการแบ่งแยกงานระหว่างสำนักงานเงินกู้ฯ กับสถาบันบริการ เพื่อออกสหกรณ์ขนาดย่อม เป็นส่วนสัดส่วน ไม่ให้การปฏิบัติงานซ้อนกัน ส่วนในช่วงเวลาที่สถาบันบริการ เพื่อออกสหกรณ์ขนาดย่อม ยังมีได้จัดตั้งขึ้น ทางสำนักงานเงินกู้ฯ ควรทำหน้าที่ในการให้บริการทางเทคนิค (Technical Service) ไปหลังก่อน ต่อเมื่อมีการจัดตั้งสถาบันบริการ เพื่อออกสหกรณ์ขนาดย่อมขึ้น จึงโอนงานค้ำนี้ไปให้

(๕) การเผยแพร่กิจการของสำนักงานเงินกู้ฯ

ปัจจุบันเท่าที่คำ เนิบการอยู่ ทางสำนักงานเงินกู้ฯ ขอความร่วมมือจากธนาคาร เกษตรจำกัด และธนาคารมณฑลจำกัด ซึ่งมีสาขาอยู่ในต่างจังหวัดมาก ให้ช่วยในด้านความสะดวกแก่ผู้ขอกู้เงิน โดยให้ทราบระเบียบวิธีการกู้เงิน และเป็นการร้องขอเงินในที่สาขาของธนาคารทั้งสองที่ตั้งอยู่ ณ จังหวัดนั้น ๆ ซึ่งจัดได้ว่าเป็นวิธีเผยแพร่กิจการของสำนักงานเงินกู้ฯ ได้ประการหนึ่ง นอกจากนี้ทางสำนักงานเงินกู้ฯ ได้มีการจัดพิมพ์เอกสารต่าง ๆ ขึ้นมาเผยแพร่ รวมทั้งมีบทความลงในวารสารต่าง ๆ เช่น ออกสหกรณ์สาร อันเป็นวารสารของกรมส่งเสริมสหกรณ์ หรือหนังสือพิมพ์ข่าวพาณิชย์ เป็นต้น

วิธีการเผยแพร่กิจการดังกล่าว ยังอยู่ในวงแคบ เอกสารที่จัดพิมพ์เพื่อโฆษณาเผยแพร่ผลงานของสำนักงานยังมีน้อย และไม่ค่อยดึงดูดใจผู้ลงทุนทำงานด้านประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ และจูงใจให้คนมาขอกู้เงินไปปรับปรุงกิจการอุตสาหกรรมขนาดย่อม ควรจะทวีความสำคัญให้มากกว่านี้ เพื่อให้ทราบถึงโอกาสที่เอกชนจะสามารถขอกู้เงินไปลงทุนได้ รวมทั้งให้ทราบถึงความ

สำคัญองอุตสาหกรรมขนาดย่อมที่มีก่อ เศรษฐกิจของประเทศ นอกจากนั้น การ เก็บตัวเลข สถิติต่าง ๆ เกี่ยวกับอุตสาหกรรมขนาดย่อมหรือ เรื่องภาวะของตลาดยังไม่สมบูรณ์พอ ควร จะไปจัดทำใหม่บ้าง ก็ให้มีความ เชื่อถือได้ยิ่งกว่านี้ โดยเฉพาะตัวเลข สถิติข่าวสารต่าง ๆ ที่ผู้ประสงค์จะทำอุตสาหกรรมจำเป็นต้องใช้ เพื่อประกอบการตัดสินใจ เกี่ยวกับการลงทุน

ธนาคารให้ธนาคารมณฑลพาณิชย์ การ เกษตร ช่วยเผยแพร่กิจกรรมของสำนักงาน ใหญ่ประกอบอุตสาหกรรมขนาดย่อมได้ทราบ ก็จักว่าเหมาะสม แต่ผ่านทางสำนักงานเงินกู้ฯ จะขอความร่วมมือจากธนาคารอื่น ๆ ให้ช่วยเผยแพร่กิจกรรมของสำนักงาน ก็จะได้ประโยชน์ เพิ่มขึ้น เป็นทวีคูณ ก็ทั้งควรขยายให้สมาคมการค้าต่าง ๆ เป็นต้นว่า สมาคมพาณิชย์ สมาคม พ่อค้าจีน หรือ พ่อค้าการค้า ช่วยเผยแพร่กิจการของสำนักงานเงินกู้ให้แก่อันใจที่จะขอเงิน เพื่อ เข้าไปลงทุนในกิจการอุตสาหกรรมขนาดย่อมได้ทราบ รวมทั้งในบางกรณี อาจจัดให้มีนิทรรศการ แสดงผลงานของสำนักงานเงินกู้ฯ ให้ประชาชนทั่วไปทราบก็จะ เป็นผลดี

(๖) การให้กู้โดยธนาคาร

การที่สำนักงานเงินกู้ฯ ให้กู้เงินโดยผ่านทางธนาคารพาณิชย์ของประเทศ ก็ผ่านทางธนาคาร เกษตร กับ ธนาคารมณฑล จัดไปว่า ได้อำนวยความสะดวกการค้าเงินงานอย่างดียิ่ง ทั้งนี้ เพราะทางธนาคารทั้งสองจะเป็นผู้พิจารณาในด้านหลักประกันของผู้ประสงค์จะกู้เงินก่อน ที่จะให้เงินกู้ออกไป อันทำให้การให้เงินกู้มีการพิจารณาร่วมกันทั้งสองด้าน คือ ทั้งฝ่าย สำนักงานเงินกู้ฯ และจากฝ่ายธนาคาร ยิ่งไปกว่านั้น การที่ให้กู้เงินโดยผ่านทางธนาคารมณฑล หรือ ธนาคาร เกษตร ถึง เช่นที่ปฏิบัติอยู่ ก็ด้วยความหวังว่า แผนการทดลองการอำนวยความสะดวก การการค้าให้สินเชื่อนี้ จะสามารถทำให้ธนาคารพาณิชย์ในประเทศได้รับประสบการณ์และ เกิดความ ไว้วางใจ เชื่อใจ ในการที่จะอำนวยความสะดวกในด้านการค้าให้สินเชื่อนี้ เชื่อกันอุตสาหกรรมขนาดย่อม ที่มีลักษณะคล้าย ๆ กันนี้ได้ในอนาคตโดยคำสั่งของธนาคารเอง ทั้งนี้ โดยไม่ต้องให้รัฐบาล เข้ามามีส่วนร่วมอีก^{๒๐๔} ซึ่งจะ เป็นผลดี โดยที่รัฐบาลจะถอนตัวออกจากการค้าให้สินเชื่อนี้ และ

นำเงินจำนวนดังกล่าว มาใช้โดยการพัฒนาประเทศได้ เป็นประโยชน์แทน ธนาคารพาณิชย์ต่างๆ
เองก็จะ เข้ามามีบทบาทในการให้สิน เชื่อแหล่งรัฐบาล และมีส่วนช่วยให้อุตสาหกรรมขนาดย่อม
ของประเทศได้พัฒนาไปไม่ระงับสูง สมกับเจตนารมณ์ที่ทางรัฐบาลได้ตั้งไว้

ถ้าจะสรุปกันแล้ว ก็นับได้ว่า สถาบันเงินกู้ฯ ได้ดำเนินการไปในระดับที่พอสมควร
ทั้งนี้ เป็นการปฏิบัติตามแผนพัฒนาการ เศรษฐกิจแห่งชาติระยะที่สอง ซึ่งกล่าวว่า "...จะกำเนิน
การส่งเสริมและช่วยเหลืออุตสาหกรรมขนาดย่อม และอุตสาหกรรมในครัวเรือน โดยการจัดหา
วิธีการใหม่วิธีการทางวิชาการ และจัดหาตลาด ให้แก่ ผลิตภัณฑ์ของอุตสาหกรรมประเภทนี้
โดยมีจุดหมายที่จะสร้างอุตสาหกรรมประเภทนี้ให้ เป็นที่ยุทธในการพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดกลาง
และขนาดใหญ่"

อย่างไรก็ตาม แม้จะมีอุปสรรคอยู่บ้างในการปฏิบัติงาน แต่ก็นับว่าเป็นส่วนน้อย
ประกอบกับยังอยู่ในระยะ เวลาทดลองปฏิบัติของการให้เงินจากสำนักงานเงินกู้ฯ อยู่ เมื่อสำนัก-
งานเงินกู้ฯ ได้ดำเนินการไปอีกระยะเวลาหนึ่งแล้ว อุปสรรคดังกล่าวก็จะสามารถจัดไปได้โดย
ไม่มากนัก ทั้งจะทำให้หน่วยงานนี้เป็น เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการช่วยเหลืออุตสาหกรรม
ขนาดย่อมได้อย่างดียิ่ง.

๒. สถาบันเงินกู้อุตสาหกรรมขนาดย่อม

ก.) ที่มาและวัตถุประสงค์ของสถาบันเงินกู้อุตสาหกรรมขนาดย่อม

อุตสาหกรรมขนาดเล็กย่อม โดยทั่วไปมีเงินทุนน้อย ย่อมขาดการค้นคว้าวิจัย
และการปรับปรุงกรรมวิธีการผลิตใหม่คุณภาพดีขึ้น รวมทั้งขาดความรู้ทางวิชาการต่าง ๆ เกี่ยว
กับความต้องการ เช่นที่ว่า ทางกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ก็ได้เล็งเห็นความสำคัญอยู่ นายสอาด
หงษ์ยนต์ เมื่อครั้ง เป็นอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมอยู่ได้เขียนไว้ว่า "...การตั้งหน่วยงาน
พิเศษขึ้น เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าอุตสาหกรรม ในวิธีการต่าง ๆ ของอุตสาหกรรมขนาดย่อมนั้น
เป็นสิ่งที่มีประโยชน์และจำเป็นในการส่งเสริมอุตสาหกรรม กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ได้กระทำ
มาตั้งแต่แรกเริ่ม งานส่งเสริมและจนกระทั่งบัดนี้ งานที่ทำเป็นไปตามโอกาส ตามกำลังเงิน

และทำอยู่เป็นอย่างทั่วไป ไม่ได้ตั้งเป็นหน่วยงานพิเศษขึ้นโดยเฉพาะ หน่วยงานนี้สมควร
จะริเริ่มเสียแต่บัดนี้ เพื่อให้ใกล้ชิดสัมพันธ์กับการที่ประเทศเรากำลังเข้าสู่อุตสาหกรรม^{๒๐๕}

โครงการการจัดตั้งสถาบันบริการอุตสาหกรรมขนาดย่อม เป็นโครงการ ๕ ปี
ของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ซึ่งได้ร่างขึ้นโดยความร่วมมือของ Mr. J.B. Singh
ผู้เชี่ยวชาญของคณะกรรมการระหว่างประเทศ เพื่อขอความช่วยเหลือจากกองทุนพิเศษ
สหประชาชาติ (U.N. Special Fund) โดยกำหนดวัตถุประสงค์ของสถาบันไว้คือ

๑. เพื่อขยายความช่วยเหลือทางคาบเทคนิค และส่งเสริมอุตสาหกรรม
ขนาดย่อม
 ๒. เพื่อจัดหาเขตอุตสาหกรรมที่เหมาะสมเพื่อเป็นที่ตั้งโรงงานอุตสาหกรรม
ขนาดย่อม
 ๓. จัดตั้งองค์การตลาด เพื่อให้ให้ความช่วยเหลือแก่อุตสาหกรรมขนาดย่อมในด้าน
การตลาด
 ๔. อำนวยความสะดวกในการจัดหาเงินทุนแก่อุตสาหกรรมขนาดย่อม^{๒๐๖}
- ทั้งนี้ ยังมีโครงการจัดตั้งสาขาของสถาบันบริการอุตสาหกรรมขนาดย่อม

ในภาคต่าง ๆ ด้วย โครงการดังกล่าวที่กระทรวงอุตสาหกรรมจัดร่างและรัฐมนตรีมีมติ
เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ให้กรมวิเทศสหการดำเนินการขอความช่วยเหลือจากกองทุนพิเศษ
โดยขอความช่วยเหลือจากกองทุนรวม ๕ ปี^{๒๐๗} ต่อมากองทุนพิเศษได้ส่ง Mr. A.B. Harland

๒๐๕ รายงานประจำปี ๒๕๐๓ - ๒๕๐๔ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม หน้า ๒๑๔

๒๐๖ อ้างถึงหนังสือรอง กองจัดทุนศึกษา ถึงอธิบดีกรมวิเทศสหการ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๐๗

๒๐๗ หนังสือของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ พ.ก. ๔๖๕๗/๒๕๐๖ ถึง รมท. กระทรวง
พัฒนาการแห่งชาติ ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๐๖

ที่ปรึกษาของผู้อำนวยการจัดการกองทุนพิเศษ เช่นมาจิราจรรยา และช่วยปรับปรุงโครงการจัดตั้ง
สถาบันบริการอุตสาหกรรมขนาดย่อมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ก่อนการอนุมัติความช่วยเหลือของกอง
ทุนพิเศษ

Mr. Harland ได้ร่วมกับเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ปรับปรุงโครงการ
ใหม่ โดยเพิ่มจากกองทุนพิเศษได้จำกัดวงเงินช่วยเหลือทางการเงินสำหรับโครงการนี้ ในระยะแรก
ไว้โดยประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ เหรียญอเมริกัน ได้ลงขอบเขตของสถาบันบริการอุตสาหกรรมขนาดย่อม
โดยในระยะ ๒ - ๓ ปีแรก สถาบันจะให้ความช่วยเหลือทางด้านอุตสาหกรรมสิ่งทอ (Textile
Industry) และอุตสาหกรรมวิศวกรรมขนาดเล็ก (Light engineering
industry) ในจังหวัดพระนคร ชนบุรี เท่านั้น เพื่อจะได้มุ่งกำลังคนที่อยู่ในทำงานตาม
โครงการให้เกิดขึ้นเร็วขึ้น ต่อจากนั้นสถาบันอาจจะพิจารณาขอใช้ กองทุนพิเศษสหประชาชาติ
ช่วยในการจัดตั้งศูนย์ที่ขยายออกไปหรือศูนย์ส่วนภูมิภาค (Extension Centres)
ขึ้นในภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย และขยายวงงานของสถาบันไปกลุ่มอุตสาหกรรมอื่น ๆ
ต่อไป เพื่อให้การช่วยเหลือขยายไปทั่วประเทศได้

การที่เลือกช่วยเหลือเพียง ๒ ประเภทก่อน นาย ฮาร์ลันด์แจ้งว่า อุตสาหกรรม
ประเภทวิศวกรรมขนาดเล็ก เช่น อุตสาหกรรมผลิตเครื่องจักร อุปกรณ์ทำหัตถกรรมและอุตสาหกรรม
พลาสติก เป็นต้น ปัจจุบันโรงงานเกี่ยวกับอุตสาหกรรมเหล่านี้ มีอยู่ประมาณ ๓,๐๐๐ แห่ง ส่วน
อุตสาหกรรมสิ่งทอที่มีจำนวนมาก

สำหรับวงเงินที่จะใช้จ่าย การทดลองในขั้นนี้ ทางกรมวิเทศสหการได้แจ้งให้ทาง
สภาพัฒนาการเศรษฐกิจไทย ซึ่งสภาฯรับมา ก็ตอบไปสมัยของ ๒๐๔ ในยอดเงิน คือ

ยอดเงินช่วยเหลือจากกองทุนพิเศษ	๕๖๖,๐๐๐	กอลดาร์
ยอดเงินสมทบรัฐบาลไทย	๑,๕๖๔,๐๐๐	"

๒๐๔ อ้างถึงหนังสือตอบ ของสภาพัฒนาการเศรษฐกิจฯ ที่ สร. ๐๖๐๖/๒๖๖๖
ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๐๘ ถึง อธิบดีกรมวิเทศสหการ.

๑) ความแตกต่างระหว่างโครงการเก่ากับโครงการใหม่

โครงการขั้นแรก กับโครงการขั้นหลัง ที่ Mr. Harland ได้เสนอปรับปรุงใหม่ มีดังนี้คือ

๑. ตามโครงการเดิม สถาบันบริการอุตสาหกรรมขนาดย่อม จะช่วยเหลืออุตสาหกรรมขนาดย่อมทุกประเภท ที่ต้องการความช่วยเหลือ แต่ตามโครงการที่ปรับปรุงใหม่ สถาบันบริการอุตสาหกรรมขนาดย่อมจะช่วยเหลือทางเทคนิค และทางวิชาการแก่อุตสาหกรรมวิสาหกิจขนาดเบา และอุตสาหกรรมสิ่งทอก่อน ส่วนความช่วยเหลืออุตสาหกรรมอื่น ๆ ลงทุนเพิ่มเติม จะให้ความช่วยเหลือ เมื่อความช่วยเหลือระยะแรกประสบผลแล้ว

๒. ตามโครงการเดิมจะมีการจัดตั้งสาขา ของสถาบันบริการอุตสาหกรรมขนาดย่อมในภาคต่าง ๆ ทั่วๆ ไป ซึ่งเมื่อรวมกับสถาบันในกรุงเทพฯ แล้วจะมีสถาบันเพื่อการนี้ ๕ แห่ง แต่ตามโครงการใหม่ ซึ่งให้ความช่วยเหลือเฉพาะอุตสาหกรรมวิสาหกิจขนาดเบา และอุตสาหกรรมสิ่งทอ ในจังหวัดพระนคร จนบุรีก่อน จึงจะมีสถาบันบริการเพื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อมดังกล่าวเพียงแห่งเดียวในจังหวัดพระนคร

เกี่ยวกับโครงการ สถาบันบริการอุตสาหกรรมขนาดย่อม ทางกระทรวงการต่างประเทศได้แจ้งมาว่า คณะมนตรีประศาสน์การกองทุนพัฒนาสหประชาชาติ ได้อนุมัติโครงการของไทย ๒ โครงการ คือ โครงการสถาบันบริการอุตสาหกรรมขนาดย่อม (Small Industry Services Institute) และโครงการสำรวจแร่และอุตสาหกรรมวิสาหกิจในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (A Survey of Mineral and Mineral Processing Industries in the North - East)^{๒๐๘} และโครงการนี้ จากตัวเลขจนถึงที่สุดก็คือ เบื้องเงินที่ กองทุนพัฒนาสหประชาชาติจัดสรรให้ ๕๐๗,๐๐๐ ดอลลาร์ โดยรัฐบาลไทยมอบอีก ๑,๕๒๕,๐๐๐ ดอลลาร์ รวมเป็นเงิน ๒,๐๓๒,๐๐๐ ดอลลาร์^{๒๑๐} (ประมาณ ๕๕.๖๕ ล้านบาท)

๒๐๘ หนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ที่ ก.ต. ๐๕๐๖/๒๖๕๕ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๐๔ ถึงอธิบดีกรมวิเทศสหการ

๒๑๐ Department of Technical and Economic Co-operation, Ministry of National Development Thailand, Facts and Figures 1965 (Bangkok : Thai Watana Panich) หน้า ๑๓๐

เนื่องจากสถาบันบริการอุตสาหกรรมขนาดย่อม ที่จะต้องขึ้น มีความเกี่ยวข้องกับสถาบันวิจัยเทคโนโลยีเป็นอย่างมาก จึงได้มีการกำหนด ความเกี่ยวข้องกับระหว่างโครงการสถาบันบริการอุตสาหกรรมขนาดย่อม และโครงการสถาบันวิจัยเทคโนโลยีขึ้นมีดังนี้ คือ สถาบันเทคโนโลยี เป็นผู้ดำเนินการด้านการศึกษาวิเคราะห์ และวิจัย ส่วนสถาบันบริการอุตสาหกรรมขนาดย่อม จะเป็นผู้นำผลจากการวิเคราะห์วิจัยนั้นไปเผยแพร่ แก่บรรดาผู้ประกอบการอุตสาหกรรมต่อไป ตามหน้าที่ดังกล่าวนี้ ทั้งสองสถาบันจึงเป็นส่วนประกอบ (Complementary) ซึ่งกันและกัน

๓) การวิเคราะห์โครงการของสถาบันบริการอุตสาหกรรมขนาดย่อม

ถ้าโครงการสถาบันบริการอุตสาหกรรมขนาดย่อม ได้ดำเนินไปสำเร็จ ตรงตามเป้าหมาย จะเป็นการช่วยเหลืออุตสาหกรรมขนาดย่อม และอุตสาหกรรมในครอบครัว ได้เป็นอย่างดี ทั้งในด้านวิชาการ การศึกษา วิจัย และปรับกรรมวิธีการผลิตให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะยังผลส่งให้อุตสาหกรรมขนาดย่อมของประเทศ มีความมั่นคงและเจริญก้าวหน้า และเป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจของประเทศในที่สุด ถึงแม้ว่าในระยะแรก โครงการให้บริการอุตสาหกรรมขนาดย่อม จะจำกัดอยู่เพียงอุตสาหกรรม ๕ อย่างในเขตจังหวัด ชะลอม หนองปรือ ก่อแก้ว และแม่เมาะ โครงการนี้ได้รับผลสำเร็จ ก็จะขยายการให้บริการแก่อุตสาหกรรมขนาดย่อมทุกอย่างได้ทั่วประเทศ อันเป็นเป้าหมายขั้นสุดท้ายของสถาบันแห่งนี้

ข้อที่ควรระลึกคือ เมื่อทั้งสถาบันบริการอุตสาหกรรมขนาดย่อมขึ้นมาแล้ว จะต้องมีการเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ ให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมขนาดย่อมได้ทราบโดยทั่วถึง เพื่อเป็นการบริการช่วยเหลือประโยชน์โดยทั่ว เพราะจุดประสงค์และความมุ่งหมายของสถาบันนี้ ก็เพื่อจะช่วยให้ความรู้ทางวิชาการ นักผู้เชี่ยวชาญ และคนงานหัดแบบ เครื่องจักร เครื่องมือต่าง ๆ แก่อุตสาหกรรมขนาดย่อม ตลอดจนการสำรวจว่าอุตสาหกรรมประเภทใด ควรจะตั้งในภาคใดของประเทศ วิธีการให้บริการดังกล่าว ต้องมีกระบวนการดำเนินงานที่รวดเร็ว มีขั้นตอน และมีสมรรถภาพ สามารถช่วยเหลืออุตสาหกรรมขนาดย่อมได้อย่างแท้จริง

ซึ่งทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับการณ์สนับสนุนอย่างจริงจังจากรัฐบาล นอกจากช่วยในการจัดตั้งขึ้นมาแล้ว รัฐบาลยังจะต้องช่วยในด้านอื่น ๆ อีก โดยเฉพาะในขั้นเริ่มต้นของการปฏิบัติการ อาจประสบกับความซุกซน หรือความซัดเซงใจหาย เพราะยังไม่ประสบการณดีนักก่อน รัฐบาลก็ควรหาให้กองทุนพิเศษสหประชาชาติ ซึ่งให้ความช่วยเหลือด้านการเงินแก่โครงการนี้โดยตรง ได้จัดส่งเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญมาช่วยวางรูป การจัดโครงสร้างการปฏิบัติงานชั่วคราวระยะ เวลาหนึ่งก่อน การขอความช่วยเหลือเช่นนี้ อาจขอไปยังองค์การกรรมกรระหว่างประเทศ (I.L.O) ก็ได้ **เพราะทางองค์การกรรมกรระหว่างประเทศได้ส่งผู้เชี่ยวชาญมาช่วยในการวางรูปการปฏิบัติงานของศูนย์เสริมผลผลิตของประเทศไทยในขณะนี้**

โครงการของสถาบันบริการอุตสาหกรรมขนาดย่อมในขั้นต่อไป คือ การจัดตั้งสาขาของสถาบันในภาคต่าง ๆ อันมีรูปเป็นศูนย์ที่ระดมออกไปหรือศูนย์ส่วนภูมิภาค (Extension Centre) ข้อนี้ถือว่ามีความสำคัญต่อวงการอุตสาหกรรมขนาดย่อมมาก เพราะอุตสาหกรรมขนาดย่อม เป็นอุตสาหกรรมที่กระจุกกระจายอยู่ทั่วประเทศ การตั้งศูนย์ส่วนภูมิภาค (Extension Centre) ตามภาคต่าง ๆ ก็จะเป็นการให้บริการแก่อุตสาหกรรมขนาดย่อมได้ทั่วถึง อันทำให้โครงการพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดย่อมได้เป็นไปตามเป้าหมาย ศูนย์ส่วนภูมิภาค (Extension Centre) ควรจะได้รับการจัดตั้งขึ้นในเวลาอันสมควร หลังจากการปฏิบัติการของสถาบันบริการอุตสาหกรรมขนาดย่อม ได้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพชั่วคราวระยะ เวลาหนึ่งแล้ว

ถ้าจะกล่าวโดยสรุปถึงบทบาทงานของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม จัดว่าเป็นการส่งเสริมอุตสาหกรรมส่วนเอกชน โดยเฉพาะในย่านอุตสาหกรรมในครอบครัว และอุตสาหกรรมขนาดย่อม ส่วนงานเงินกู้เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดย่อม และสถาบันบริการอุตสาหกรรมขนาดย่อม จะเป็นตัวจักรอันสำคัญของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม เพื่อช่วยดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

โครงการให้เจ้าชื้อเครื่องจักร เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดย่อม

นอกจากกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมได้จัดตั้งสำนักงานเงินกู้เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดย่อม และเตรียมการจัดตั้งสถาบันบริการอุตสาหกรรมขนาดย่อมแล้ว กรมส่งเสริม-

อุตสาหกรรมบังได้ตั้งโครงการขึ้นอีกโครงการหนึ่งก็คือ "โครงการให้เช่าซื้อเครื่องจักร เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดย่อม" ซึ่งโครงการดังกล่าวนี้ ได้รับผลสำเร็จมาแล้วจากหลายประเทศเช่น ลังกา อินเดีย ปากีสถาน

การที่กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมเสนอโครงการนี้ขึ้นมา ก็เนื่องจากข้อเท็จจริงที่ว่า ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมขนาดย่อมมีความต้องการเงินทุนไปซื้อเครื่องจักร แต่ไม่สามารถกู้เงินได้ เนื่องจากขาดหลักทรัพย์สินค้ำประกันวงเงินที่ขอ กิจจึงไม่สามารถปรับปรุงโรงงานของตนให้ทันสมัยได้ จึงเห็นว่านโยบายการให้กู้เงินประการเดียว ยังไม่สามารถจะช่วยแก้ปัญหาข้อขัดข้องของการพัฒนา ปรับปรุงอุตสาหกรรมขนาดย่อมให้เจริญก้าวหน้าได้เท่าที่

ควรเหตุนี้ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมจึงเห็นควรจัดให้มีบริการให้เช่าซื้อเครื่องจักร และสิ่งอุปกรณ์ หรือ เครื่องมือกลชิ้น ดึงประเภทหนึ่ง ลวนคู่กันไปกับการให้กู้เงิน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้

- ๑. ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมขนาดย่อม
- ๒. ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมในครอบครัว (Cottage Industry)
- ๓. ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมหัตถกรรม (Handicraft)

ซึ่งประกอบอุตสาหกรรมที่มีผลคือ เศรษฐกิจ และมีสินทรัพย์ประจำ (Fixed Assets) ไม่เกิน ๒ ล้านบาท ได้ซื้อเครื่องจักร เครื่องมือกล และสิ่งอุปกรณ์ซึ่งมีประสิทธิภาพสูง โดยวิธีเช่าซื้อ เพื่อนำไปปรับปรุงโรงงานให้ทันสมัย และสามารถเพิ่มผลผลิตให้ด้วย ดังนั้น การดำเนินการตามโครงการนี้จะก่อให้เกิดผลดังนี้ คือ

- ๑. ช่วยให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมขนาดย่อม เสียลดเบี้ยในอัตราค่า และประหยัดเงินลงทุนที่ไปจมอยู่ในสินทรัพย์ประจำที่เช่าซื้อเครื่องจักร
- ๒. ช่วยพัฒนาโรงงานอุตสาหกรรมขนาดย่อมให้ทันสมัย ซึ่งจะได้อผลผลิต

ทั้งในกานปริมาณและคุณภาพ

๓. เป็นการสงวนเงินตราต่างประเทศ รวมทั้งอาจส่งไปขายต่างประเทศ
เป็นการไถ่มาซึ่งเงินตราต่างประเทศอีกด้วย

๔. ช่วยให้แรงงานฝีมือ (Skilled labor) ในการใช้เครื่องจักร
กลมากขึ้น อันเป็นพื้นฐานที่จะทำให้เกิดโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่อื่นในอนาคต

โครงการดังกล่าว ใ้ตั้งแผนงานไว้คือ قررให้เงินมูลค่าเงินการปีละ ๑๐ ล้านบาท
เป็นเวลา ๓ ปี ถ้าไม่เพียงพอประมาณ จะใช้เงินในยอดเงินกู้เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดย่อม
ซึ่งได้รับอนุมัติให้เงินลงทุนหมุนเวียนอยู่แล้ว ในยอดไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของยอดเงินที่มีอยู่

ทั้งนี้ โดยให้สำนักงานเงินกู้เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดย่อม ภายใต้การควบคุม
รองคณะกรรมการพิจารณาเงินกู้เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดย่อม และกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
เป็นผู้ดำเนินการให้แล้ว

"โครงการให้เช่าซื้อ เครื่องจักร เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดย่อม" นี้ ได้รับการ
อนุมัติในหลักการมาแล้ว เห็นเพียงแต่การพิจารณารายละเอียดเท่านั้น

ถ้าจะพิจารณากันโดยตอ้งแท้ โครงการนี้เป็นโครงการที่เชื่อมต่อกับการให้กู้เงิน
ของสำนักงานเงินกู้เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดย่อม โดยช่วยเหลือในระดับต่ำลงไปอีก
ซึ่งเป็นการช่วยเหลือผู้ประกอบการอุตสาหกรรมขนาดย่อมที่ต้องการซื้อเครื่องจักร แต่ขาดหลักทรัพย์
ค้ำประกัน ซึ่งยอมไม่สามารถจะขอเงินจากสำนักงานเงินกู้ฯ ได้ หมายความว่าส่งเสริมซื้อเครื่องจักร
แทน จึงนับว่าเป็นประโยชน์อย่างแท้จริงแก่อุตสาหกรรมขนาดย่อม ซึ่งมีจำนวน เปอร์เซ็นต์สูงสุด
จากอุตสาหกรรมในประเทศไทย

การที่กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมตั้งโครงการนี้ขึ้นมา จึงเป็นเครื่องแสดงถึงเจตจำนง
อย่างแท้จริงในการจะยกระดับของอุตสาหกรรมขนาดย่อมในประเทศไทยให้สูงขึ้น อันจะยังผลต่อเนื่อง
ถึงความจำเริญทางเศรษฐกิจของประเทศได้อีกด้วย และถ้าโครงการดังกล่าวสัมฤทธิ์ผล โดยประสาน
กันอย่างดีกับสำนักงานเงินกู้ฯ ก็เป็นที่เชื่อได้แน่ๆ อุตสาหกรรมขนาดย่อมของประเทศจะเป็น
พื้นฐานที่มั่นคงที่จะก่อให้เกิดอุตสาหกรรมขนาดกลาง และขนาดใหญ่ในประเทศต่อไป.